

Ponedjeljak, 28. april 2008. godine

Svedok Mikhail Ermolaev

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.18 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u sudnici. Gospođo sekretarko, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospođo sekretarko. Pretresno veće želi prvo da se izvini, jer je jedan od sudija ostao zaključan u delu gde ne funkcionišu ID kartice, pa nije mogao da izađe odatle. Pre nego što Tužilaštvo pozove sledećeg svedoka, obavešten sam da Odbrana želi da pokrene jedno proceduralno pitanje, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Sinoć je bio jedan spisak dokaza koji su poslali Pretresnom veću, a nije postojala nikakva saglasnost u vezi sa ovim dokumentima koji su na spisku, i koliko sam shvatio, postoji dogovor sa Tužilaštvom da Pretresno veće neće pregledati ta dokumenta dok ih ne pogledaju odgovarajuće strane.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger?

(Tužilaštvo se savetuje)

SUDIJA ORIE: Ili vi, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinjavam se. Dokument koji je sinoć poslat, poslat je kao odgovor na smernice Pretresnog veća. Mislim da je tokom dodatnog ispitivanja gospodina Munkeliena, a čini se da se to nalazi na stranici transkripta 1.697, u prvom redu, ja sam pokušao da uvrstim ove dokumente preko samog Tužilaštva, a Pretresno veće nam je naložilo, citiram: "Ako postoji neka pitanja zbog kojih bi trebalo da se prezentiraju Pretresnom veću izveštaji o situaciji, molimo objasnite ukratko."

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, vidim po broju na svom transkriptu da to očigledno nije tačno. Sada jeste 1.697. Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Pretresno veće ukazuje: "Molim vas, objasnite ukratko na šta nam skrećete pažnje i šta tražite da se uvede, a onda ćemo čuti da li Odbrana ima primedbi na to, kako bismo mogli da se fokusiramo na taj obimni materijal koji primimo. "Dokument

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

je poslat sinoć, ali sam zapravo to poslao gospodinu Nilssonu i kopije Odbrani, u suštini to je tabela kojom se usmerava pažnja Pretresnog veća na činjenice u svakom dokumentu za koji verujemo da Pretresno veće treba da se usredsredi. Taj dokument je poslat Odbrani pre nedelju dana, a ja sam ih pitao da li su želeli da dodaju nešto na taj rezime, da li su imali problema sa jezikom koji je korišćen i da vidimo da li smo mogli da se dogovorimo o nekim činjenicama koje se nalaze tamo. Kao što je naznačeno u *e-mailu* gospodina Nilssona, stranke nisu mogli da se dogovore oko sadržaja, oko rezimea, ipak, mislio sam da je bilo veoma jasno da Pretresno veće želi da vidi te rezimee, tako da sam to dostavio u elektronskom formatu, i nameravao sam danas da predložim preko samog Tužilaštva da se ti izveštaji o situacija uvedu u spis.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, postoje teškoće i razlozi zašto ove analize nisu tačne, na primer, kada je ... naravno, ovo je prilagođeno predmetu Tužilaštva i nije neophodno samo navođenje informacija koje su tačne. Problem dolazi kada postoji više izvora informacija. Na primer, ako je vojnik, ili oficir Vojske Republike Srpske Krajine dostavio informaciju vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija, i to je onda stavljeno u ovaj dokument, onda je to deo onoga što je navedeno. I gledajući u ovaj dokument, časni Sude, vi vidite da se radi o dokumentu koji navodi na pogrešan trag. Zato je potrebno dodatno da se radi na tome.

SUDIJA ORIE: Nikad nisam imao utisak da rezimiranje dokumenata u dva ili tri reda može da zameni dokument i da to bude osnova po kojoj bismo mogli da radimo. U isto vreme, mi često dobijamo dokumente sa 20, 30, 40 najrazličitijih unosa, i onda mi jednostavno ne znamo šta je svrha ovog dokumenta. To je svakako oblast koja bi trebalo da bude istaknuta. I mislim da je to ono što je Pretresno veće tražilo, a ne da dobijemo 40 unosa a da ne znamo na šta Tužilaštvo želi da nam skrene pažnju. Možda samo želimo da nam se skrene pažnja na jedan, dva ili tri ili sedam ili devet. Dakle, ako dobijemo takve rezimee – i ja ih vidim prvi put jutros, tako da nisam još uvek kontaminiran – onda bar znamo gde šta da tražimo, i onda, naravno, na šta ćemo da se oslanjamo u ovom dokumentu. Sada, očigledno vi gospodine Kehoe, a ne znam koliko drugi branioci dele vaše poglede, niste zadovoljni ovim. Naravno, ako se u rezimeu kaže – dobro, jedinice X, Y i Z su intenzivno granatirale sela A i Broj - onda naravno to ne znači da mi to automatski uzimamo kao činjenicu. Mi samo primamo k znanju da se u izveštaju pominje izvor koji je to prijavio ili primetio, ili bilo šta drugo. Sada, šta bih želeo da uradite jeste sledeće: ako vi kažete da to nije tačno, ne znam ... naravno, pretpostavljam da je napravljen izbor i možda su fraze koje koristi Tužilaštvo njihov izbor, i to su fraze Tužilaštva i to me ne iznenađuje. Dakle, kako ćemo onda da rešimo problem, jer ono što mi imamo jeste jako velika količina materijala koji je vrlo relevantnog sadržaja, mada možda nije sve to relevantno. Stoga, kada strane dođu sa bilo kojim drugim boljim predlogom kako da se fokusira pažnja Pretresnog veća na najrelevantnije delove, onda sam otvoren za to. Nisam otvoren za duge rasprave, na primer, da red 7 nije tačan. Vi znate kako sam rešavao ovakve stvari, jer ako ne možete da se dogovorite o tome, onda ću ponovo to da otvorim ili ću vam poslati raspored za sastanke u 7.00 časova ujutro ili u 22.00 sata noću, gde će strane da reše sve ovo uz moju pomoć. Dakle, kako ćemo rešavati stvari, to je ono na šta želim da se fokusiramo.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da možemo da rešimo to pitanje, časni Sude, u nedelji koja dolazi. Mi bismo rešili stvar u ovom trenutku tako što bismo prošli kroz to i uklonili, na primer, komentare koji su pridodati tamo ili način na koji je to predstavljeno na jedan komentatorski način, i onda možemo ponovo da se tim pozabavimo kada se vratimo nakon te dve nedelje od danas.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, koliko vam je potreban materijala sa ovim svedokom? Pretpostavljam da za sat i po koliko i imate po rasporedu, da nećete moći da prođete kroz sve detalje u ovom materijalu.

TUŽILAC RUSSO: To je tačno. Međutim, ja bih samo želeo da kažem gospodinu Kehoeu na njegov komentar, da sam ja poslao ovu tabelu Odbrani pre više od nedelju dana. Ja iskreno ne verujem da će dodatna nedelja dati rezultate koje nije dala ova prethodna nedelje. Mi smo od njih tražili da pregledaju rezimee koje smo mi napravili i zamolili smo ih da nam pošalju komentare ili da nešto dodaju. Oni nisu predložili da se unesu bilo kakve izmene, ništa.

SUDIJA ORIE: Da li su pre današnjeg dana izrazili svoje nezadovoljstvo načinom na koji ste se vi ovim bavili?

TUŽILAC RUSSO: Mislim da su poslali jedan *e-mail* u subotu ili u nedelju, da se jednostavno ne slažu. Zamolio sam ih da kažu sa čime se konkretno ne slažu, ali nismo uspeali da dođemo do konkretnog odgovora.

SUDIJA ORIE: Znači, vi ste pesimista da će to moći da se uradi naredne nedelje. Vidim da svi stoje ili pokušavaju da ustanu.

prevodioci: Primedba prevodioca: molimo govornike da isključe svoje mikrofone kad završe jer ne čujemo osobu koja trenutno govori.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Mi, kao grupa za Odbranu, sva tri tima optuženih, sastali smo se i diskutovali o ovom problemu. Ovo je, u stvari, treći rezime dokaza koji smo dobili u vezi sa gospodinom Ermolaevim i nijedan od tih rezimeea nije dosledan, a mi smo zbog toga morali da pogledamo svaki od njih. Tu ima 78 ili 79 različitih unosa, što znači da morate da pregledate sve i da se uverite da li odgovaraju. Proveo sam sinoć vreme negde do otprilike 22.00 časa baveći se ovim novim setom koji smo sinoć dobili da vidim šta je dosledno a šta je u suprotnosti s drugim dokumentima koje smo dobili. Gospodin Cayley je poslao *e-mail* poruke i naveo sve naše primedbe i, očigledno, nismo postigli razumne i prihvatljive zaključke u vezi s tim. Mislim da je predlog gospodina Kehoea dobar. Ali, kada smo dobili spisak dokaza, na primer, poslednji koju smo dobili, u njemu ima u dosijeu nekih dokumenata koji su uklonjeni, a mi smo morali da skrenemo pažnju Tužilaštva, a onda su nam rekli da su neki uklonjeni

jer su bili ili duplikati ili su prethodno obeleženi. Dakle, to nije tako jednostavno da se kaže – dali smo vam te dokumente nedelju ili dve ranije, a mi nismo čuli ništa od vas. To jednostavno nije slučaj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, život je mnogo komplikovaniji nego što se čini.

TUŽILAC RUSSO: Tako je.

SUDIJA ORIE: Biću vrlo praktičan.

TUŽILAC RUSSO: Molim vas.

SUDIJA ORIE: Ja razumem da je Odbrana voljna da i dalje konkretno navodi probleme u vezi sa tim dokumentom, ne moramo da idemo u detalje u vezi sa tim dokumentima za ovog svedoka. Možda u unakrsnom ispitivanju možete da se dodirnete nekih pitanja. U redu. Tada ćemo čuti ta specifična pitanja, ali svakako nećemo da prolazimo kroz sva ta dokumenta. Tako da ostavimo sve one kojima nećete posebno da se bavite tokom ispitivanja, u glavnom ili unakrsnom ispitivanju, da ih ostavimo za narednu nedelju, kada nećemo da zasedamo. Niste izrazili optimizam u vezi s tim, ali Odbrani je zaista stalo da vam pokaže da vaš pesimizam nije osnovan, ali ako se ne slažete, uzeću tu nedelju slobodno da napravim raspored za jutarnje ili popodnevne sesije, tokom kojih ćemo sasvim izvesno rešiti ovo pitanje. Gospodine Russo, da li ste saglasni s tim?

TUŽILAC RUSSO: Slažem se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, ali moram da kažem da bih se posebno radovao ranom jutarnjem sastanku.

SUDIJA ORIE: Da, razumem. Vidite kako je biti blokiran četvrtinu časa u mojim naporima kako da razrešimo teške probleme.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja to prihvatom kao priznanje.

SUDIJA ORIE: Onda da vidimo kako ćemo da nastavimo. Da li postoji još neko pitanje u ovom trenutku, gospodine Kuzmanoviću?

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Tužilaštvo poziva svedok broj 111, Mikhaila Ermolaeva.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala vam.

(Pretno veće i pravni službenik se savetuju)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Ermolaev. Pretpostavljam da razumete engleski jezik i da možete da se izražavate na engleskom?

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete da svedočite, Pravilnik o postupku i dokazima traži od vas da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Sada vam je sudski poslužitelj dao tekst svečane izjave i molim vas da to pročitate naglas.

SVEDOK ERMOLAEV: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Ermolaev. Izvolite, sedite. Prvo će da vas ispituje gospodin Russo, zastupnik Tužilaštva. Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući, hvala, časni Sude.

svedok: Mikhail Ermolaev

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, molim vas, recite nam vaše puno ime i prezime?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Moje ime i prezime je Mikhail Ermolaev a očevo prezime je Mihajlovich, to je moje puno ime.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da li se sećate da ste dali dve izjave Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju, prvu 14. maja 2002. godine i drugu 2. decembra 2007. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, potvrđujem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokumente sa spiska po Pravilu 65ter koji nose brojeve 4791 i 4792.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, kada pogledate ekran, da li možete da nam kažete da li su to te dve izjave o kojima smo govorili?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste imali priliku da pogledate ove dve izjave pre nego što ste došli danas u sudnicu?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su informacije koje se nalaze u ovim izjavama istinite i tačne po vašem najboljem saznanju?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, informacije koje su sadržane u ovim izjavama istinite su i tačne po mom najboljem saznanju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li te izjave tačno odražavaju odgovore koje ste dali na postavljena pitanja tokom tih razgovora u to vreme?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, te izjave tačno odražavaju moje odgovore.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako bi vam se danas postavila ta ista pitanja, da li bi odgovori bili isti kao u ovim izjavama?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, sada bih zamolio da se ovi dokumenti sa spiska po Pravilu 65ter koji nose brojeve 4791 i 4792 uvedu u spis i označe za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora protiv uvođenja izjava po Pravilu 92bis?

ADVOKAT KEHOE: Nema, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nema, časni Sude. Časni Sude, samo bih želeo da dobijemo datume dokumenta koji nose oznake 4791 i 4792. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Nemamo brojeve po Pravilu 65ter.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja mogu da vam dam datume.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RUSSO: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4791 je izjava od 14. maja 2002. godine; dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4782 je izjava od 2. decembra 2007. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Dakle, to su datumi kada su potpisane izjave, jer na prvoj stranici vidim da je ona data 25. i 26. juna 1997. godine i 14. maja 2002. godine. To piše na naslovnoj stranici. A kada je reč o drugoj izjavi, datum davanja je 1. i 2. decembar 2002. godine. Dakle, gospođo sekretarko, prva izjava sa spiska po Pravilu 65ter koja nosi broj 4791 iz 1997. i 2002. Godine, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P94.

SUDIJA ORIE: Pošto nema prigovora, dokazni predmet Tužilaštva broj P94 primljen je u spis. A izjava sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4972 iz 2007. godine dobiće broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P95.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P95 primljen je u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Uz dozvolu Pretresnog veća poročitaću rezime izjave svedoka po Pravilu 92ter.

SUDIJA ORIE: Objasnili ste gospodine Ermolaev proceduru informisanja javnosti o sadržaju izjave.

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Gospodin Ermolaev je penzionisani kapetan druge klase ruske mornarice. Jula meseca 1995. godine bio je raspoređen u Sektor Jug Ujedinjenih nacija kao viši vojni posmatrač. Pre toga on je služio u dve misije Ujedinjenih nacija, uključujući Tuzlu i Sarajevo u Bosni i Hercegovini, kada su ti gradovi bili granatirani. Gospodin Ermolaev je postao viši vojni posmatrač u Sektor Jug Ujedinjenih nacija krajem jula 1995. godine i ostao je na toj funkciji i tokom *Operacije Oluja*. Bio je prisutan u Kninu tokom artiljerijskog napada do kog je došlo 4. i 5. avgusta 1995. Godine, a njegov stan je pogođen artiljerijskim projektilom dok je on bio u stanu. Tokom *Operacije Oluja* on je vodio operacije vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug. Pregledao je izveštaje koji su dolazili iz svih timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug i slao je sve dnevne i ažurirane dnevne izveštaje o situaciji iz timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug tokom *Operacije Oluja* i upućivao ih je u štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Zagreb. U nedeljama i mesecima koji su usledili nakon *Operacije Oluja*, gospodin Ermolaev je nastavio da obavlja funkciju zamenika višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija i takođe se angažovao na poboljšanju humanitarne situacije u Sektoru Jug na osnovu informacija koje su mu dostavljali timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Sektora Jug. To je sve. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Bilo bi veoma praktično da ste dnevne izveštaje o situacija pripojili dokaznom predmetu Tužilaštva broj P95. Mi ćemo tražiti, s obzirom da smo o tim stvarima već razgovarali ranije, pošto nisu još uvek deo izjave koja je primljena u spis, da budu ponuđeni u spis nakon rasprave, i da budu primljeni pod posebnim brojevima.

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Izvinjavam se, časni Sude, možda nisam pratio raspravu. Koliko sam shvatio, cela rasprava se odnosila na rezime a ne na same dokumente.

SUDIJA ORIE: Da, možda sam ja pogrešno shvatio. A naravno, rezimei se ne predlažu u spis, već sami dokumenti. Nezavisno od toga da li postoje dodaci ili ne, da li postoji prigovor na usvajanje ovih izveštaja o situaciji kao takvih. Jer ako to nije slučaj, onda ćemo da zamolimo Sekretarijat da pripremi spisak sa brojevima dokaznih predmeta.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor na usvajanje, časni Sude, već na težinu, ali razumem prethodnu odluku Suda po tom pitanju.

SUDIJA ORIE: Da, to je jasno. Dakle, jedini preostali problem je onda nerešeno pitanje rezimea koji se odnose na određene delove ovih izveštaja o situaciji. Ipak, želeo bih da ih uvrste u spis kao zasebne dokumente, pošto je daleko lakše da se pronađu. Dakle, gospođo sekretarko, zamolio bih da pripremite spisak svih dokumenata koji se nalaze u prilogu ove izjave, naročito uz izjavu iz 2007. godine u kojoj su svi navedeni, a zatim molim da se dodele privremeni brojevi, kako bismo mogli da nastavimo. Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, molim vas da okrenete 5. stranicu vaše prve izjave, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P94.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinjavam se. Zamolio bih sudskog poslužitelja da svedoku da štampane primerke izjava. Hvala.

SUDIJA ORIE: To je vrlo praktično.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

SVEDOK ERMOLAEV: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, gospodine Ermolaev, na 5. stranici vaše izjave govorite o sastanku na kom ste prisustvovali sa gospodinom Čermakom. Molio bih da Pretresnom veću opišete okolnosti pod kojim je došlo do tog sastanka?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Bar koliko sam ja shvatio, glavna svrha bila je da se prvi put sastanemo sa generalom Čermakom, kada je on preuzeo kontrolu kao osoba zadužena za stanje u Sektoru Jug. I glavna svrha je bila da se upoznamo. Pored mene u delegaciji su bili: naš komandant Sektora, načelnik civilnih poslova i načelnik civilne policiji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate otprilike datuma kad je bio taj sastanak?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, približno je mogao da bude možda 6. ili 7. avgusta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste naveli već nekoliko osoba koje su prisustvovala sastanku. Da li možete za Pretresno veće da navedete sve osobe za koje se sećate da su prisustvovala sastanku?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Prvu informaciju sam dobio od generala Foranda da će se održati sastanak, a delegacija je u skladu sa potpisanim sporazumom obuhvatala generala Foranda i načelnika za civilne poslove iz Jordana, ne sećam se kako se zvao. Tu je bio još jedan Kanađanin, koji je bio, nadam se – ovo je bilo pre sedam godina – pretpostavljam načelnik vojne policije Ujedinjenih nacija za Sektor Jug. I bio sam ja prisutan.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ko je bio prisutan sa hrvatske strane?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sa strane hrvatskih vlasti bio je upravnik lično, general Čermak sa pomoćnicima i oficirom za vezu koji je bio zadužen za komunikacije sa pripadnicima Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A tokom ovog sastanka, da li se postavilo pitanje slobode kretanja osoblja Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. To je bio glavni cilj u ovim pregovorima, jer smo mi jasno shvatili da se mandat koji smo imali okončao. I pošto smo iz našeg štaba iz Zagreba dobili nova uputstva u vezi sa našim aktivnostima, tako da je naš prvi zadatak bio da obezbedimo sebi slobodu kretanja i počnemo sa operacijama, naročito kada je reč o civilnoj policiji, pošto je to i bilo predviđeno sporazumom. Dakle, pitanje slobode kretanja bilo je glavno pitanje na dnevnom redu. Prvobitno general Čermak je izjavio da će sloboda kretanja biti odobrena prvenstveno civilnoj policiji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li to da znači da nije bio saglasan sa slobodom kretanja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, apsolutno tačno. On je apsolutno bio protiv. Onda sam ga obavestio da se vrati na dokument između hrvatske vlasti i Ujedinjenih nacija, gde je zvanično navedeno i naglašeno da vojni posmatrači Ujedinjenih nacija treba da sprovedu takve zadatke. Zatim, tu je bio oficir za vezu i

njegovi pravni savetnici i pozvali su ga da izađe. Izašli su na nekoliko minuta i onda su se vratili nazad i general Čermak je rekao: "Da, u redu. Vojni posmatrači Ujedinjenih nacija imaju dozvolu za slobodu kretanja, ali samo onim putevima koji će vam biti naznačeni kasnije."

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li je ovo ograničenje slobode kretanja bilo u skladu sa onim kako ste vi shvatili sporazum između Ujedinjenih nacija i Republike Hrvatske?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno. Jer mi smo jasno shvatili iz komande Ujedinjenih nacija u Zagrebu, i kao što znate, imali smo veliki protok informacija od svih sukobljenih strana, iz Ujedinjenih nacija, i na različitim nivoima, i tako dalje. Takođe, Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija je ojačao postojeću odluku potpisom. I 10. avgusta, oni su odlučili da odobre u bilo kom trenutku potpuni pristup bilo kom mestu u koje želimo da idemo. Stoga nisam smatrao da takvo ograničenje kretanja kako je zvanično najavio general Čermak nije bilo u skladu sa sporazumom između vlasti i Ujedinjenih nacija.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Tokom vremena koje ste proveli u Sektoru Jug, da li možete da kažete Pretresnom veću da li je vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija ikada stvarno data puna sloboda kretanja u Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, iskreno govoreći, tokom ratnog vremena na Balkanu, bilo u Bosni i Hercegovini, bilo u Hrvatskoj, mi u strukturama Ujedinjenih nacija nikada nismo uživali potpunu slobodu kretanja. Ali ovde su postojale naročito stroge restrikcije, odnosno ograničenja. Pre svega, u početku smo bili blokirani na svim položajima Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug. Mi uopšte nismo mogli ni da izađemo. Tako da uopšte nije bilo slobode kretanja. Dakle, druga faza je bila možda u roku od par nedelja. To je bilo najstrožije ograničenje kretanja, a onda postepeno, manje ili više, u zavisnosti od odnosa koje smo imali sa predstavnicima vlasti na lokalnom nivou i s obzirom na različite odluke koje su donosile hrvatske vlasti kao i Ujedinjene nacije, mogu da kažem da smo do septembra meseca imali relativno dosta informacija da bismo mogli da iznesemo ocenu situacija na terenu. Ali tokom prvog meseca, sigurno i sledećeg - zbog ograničenja kretanja, informacija koje smo mi prikupili možda su, ne znam, pokrivalo 5 do 10 posto situacije na terenu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Sada bih želeo da se vratimo na artiljerijski napad na Knin 4. i 5. avgusta. Molio bih vas da pogledate svoju drugu izjavu, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P95. Mislim da je to 8. Paragraf, gde govorite da ste bili u svojoj kući u Kninu, ujutro 4. Avgusta - kada je počelo granatiranje, i da je vašu kuću pogodila granata.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4769. Hvala. Gospodine predsedavajući, časni

Sude, zamolio bih ponovo pomoć sudskog poslužitelja, jer želim da svedok obeleži dve lokacije na ovoj fotografiji Knina koja je snimljena iz vazduha.

SUDIJA ORIE: Gospodine poslužitelju, molim vas, pomozite svedoku, ali pretpostavljam da ćemo prvo da sačekamo da se karta pojavi na našim ekranima. Gospodine Russo, recite nam da li vam je potrebna cela fotografija, jer jednom kad počnemo da obeležavamo, onda je teško da se delovi karte uveličavaju ili umanjuju?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, najbolje bi bilo da se predoči onaj deo koji obuhvata područje Severne kasarne i terena koji pripada kasarni. To bi trebalo da se uveća, i mislim da će svedok da označi da je lokacija na tom području.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, učitavanje karata i fotografija traje duže, ali evo, najzad vidimo tu kartu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, kada pogledate ovu kartu, i uz pomoć sudskog poslužitelja ... mislim da Tužilaštvo označava crvenom bojom, molim vas da zaokružite mesto na području gde je bila vaša kuća, ako se sećate?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pretpostavljam da bi trebalo da bude negde ovde, u ovom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. I takođe ste rekli u svojoj izjavi da je vaša kuća bila u blizini škole. Molim vas, da li biste mogli ... Izvinjavam se, pre nego što pređemo na to, molim vas stavite slovo A pored kruga koji ste nacrtali.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A sada budite ljubazni pa zaokružite školu koju spominjete u svojoj drugoj izjavi?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Trebalo bi da je ovde, tu negde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I molim vas, stavite pored toga slovo B.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući, hvala, časni Sude. Želeo bih da se ovaj dokument označi za identifikaciju i uvede u spis.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim da nema prigovora. Gospođo sekretarko, koji će to da bude broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P96, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P96 primljen je u spis. Gospodine Russo, molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, škola koju ste obeležili slovom B na ovoj karti, recite molim vas Pretresnom veću da li ste tokom vremena koje ste proveli u Kninu videli da je ovaj objekat koristila Vojska Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Što se mene lično tiče, ja to nisam video svojim očima, i mogu da kažem da lično nikada nisam video da je Vojska Republike Srpske Krajine koristila školu u vojne svrhe.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam. Da se ponovo vratimo na vašu drugu izjavu, na 13. paragraf, gde se govori o dokumentu koji nosi naziv "Privremena procena štete nastale u operaciji Hrvatske vojske od 4. do 6. avgusta 1995. godine u Kninu."

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokazni predmet Tužilaštva broj P64.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, kada pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P64, da li je ovo dokument o kome govorite u 13. paragrafu vaše izjave?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, to je dokument o kom govorim u 13. paragrafu svoje druge izjave.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kada ste, zapravo, prvi put videli ovaj dokument?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li možete da budete konkretniji? Šta mislite pod tim kada sam ga prvi put video, jer ja sam ga sastavio i pripremio sa svojim osobljem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ovo je...

TUŽILAC RUSSO: Molio bih da se uveća deo od reči "od" i 2. paragraf, čitav taj deo tu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Zamolio bih vas da ponovo pogledate datum i red o reči "od" i da mi ponovo kažete, ako se sećate, da li je ovo dokument koji pominjete u 13. paragrafu svoje druge izjave?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ovo je privremena procena. Izvinjavam se. Tek sam sada shvatio šta me pitate. Mislio sam da je ovo moj rezime izveštaja o situaciji tamo. Ne ... Ovaj dokument je privremena procena štete nastale ... da. Kada sam prvi put video ovaj dokument, zabeležio sam ga u svojoj izjavi od 2. decembra.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I tokom vremena koje ste tamo proveli, bilo kao zamenik ili vršilac dužnosti višeg vojnog posmatrača UN u Sektoru Jug, da li ste se

upoznali sa bilo kojim izveštajem vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u kom je iznet zaključak da je granatiranje Knina koncentrisano oko vojnih ciljeva?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da li mislite da komentarišem ovu privremenu procena pred sobom?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ne, gospodine. U ovom trenutku, ja samo pitam sledeće: da li je ili ne, tokom vremena koje ste proveli u Sektoru Jug, kada ste vršili dužnost zamenika ili kad ste bili viši vojni posmatrač, ako možete da se setite, da li ste u to vreme videli bilo koji izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u kom se tvrdilo da je granatiranje Knina bilo koncentrisano samo oko vojnih ciljeva?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da hoćete da kažete da reč "samo" ne odražava ono što piše u dokumentu?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tako je. I želeo bih da zamolim ako mogu da se uključe oba mikrofona svedoka, jer se njegov glas gubi, a mikrofona sa desne strane je isključen. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, u izveštaju se ne kaže da je granatiranje bilo "koncentrisano samo". Piše "koncentrisano je", što, naravno, nije vezano samo za vojne ciljeve. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Shvatam, časni Sude. Dozvolite mi da preformulišem pitanje da bi bilo preciznije.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, tokom vremena kada ste bili zamenik ili vršilac dužnosti višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug, da li vam je bilo poznato da je u bilo kom izveštaju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija iznet zaključak da je šteta od granatiranja u Kninu bila ograničena na područja gde su se nalazili vojni ciljevi?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Kao zamenik višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, da li ste očekivali da budete obavešteni o takvim izveštajima ukoliko bi, u stvari, štab Ujedinjenih nacija takav izveštaj poslao?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, nema sumnje, bilo kakav važan zaključak te vrste morao bi da mi bude poznat, jer, u stvari, kada sam tamo došao kao viši vojni posmatrač [Senior Military Observer-SMO], moja glavna funkcija je bila funkcija načelnika štaba. Prema tome, dokument od takve važnosti i dokument takve osetljivosti

ne bi mogao da bude izdat a da ga ja prethodno ne razmotrim i da ne dođe do konsultacija sa mnom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, samo da bih ja razumeo. U transkriptu, transkriber nije mogao da čuje, niti sam ja mogao, šta ste tačno rekli, "jer ukoliko bi se, u stvari" a onda nešto nedostaje "bio je predstavljen, moja glavna funkcija ..."

SVEDOK ERMOLAEV: Tačno. Mislim, hteo sam da kažem kada sam bio zadužen za Sektor Jug, znači ja sam, bez pukovnika Steinara, dakle, sigurno sam ih pogledao i odobrio. Ako je i on bio tamo kao i ja, kao načelnik štaba, pogledali bismo ih i razgovarali o tome.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Mislim da ste nam rekli njegovo prezime, ali molim vas, recite Pretresnom veću tog datuma kada je poslat ovaj dokument, 18. avgusta 1995. godine ko je bio viši vojni posmatrač Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Prema ovom dokumentu, viši vojni posmatrač Sektora Jug trebalo bi da bude norveški pukovnik Steiner, tako piše, zato što su od tog konkretnog datuma u toku jedne nedelje, ceo štab i vojni posmatrači Ujedinjenih nacija provodili vreme za vreme *Operacije Oluja* u samom štabu i bili pod velikom stresom, i tako dalje. Štab Ujedinjenih nacija u Zagrebu zatražio je odmor, tako da smo svi otišli u Zadar na nekoliko dana nagradnog odmora (*CTO*), tako da smo te dane proveli tamo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Želim da budemo oko toga sasvim jasni, da li to znači da vi niste bili prisutni ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da ...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: ... kada je poslat ovaj izveštaj?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Sigurno. Otišli smo. Otišli smo, čini mi se, 17. avgusta, jer smo dobili nedelju dana nagradnog odmora (*CTO*). Proveli smo ga u Zadru. Tako da nisam bio u štabu. Najveći deo osoblja bio je tamo sa mnom, tako da ni oni nisu bili tamo. Tako da sam stvarno bio malo iznenađen kada sam video takav dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, izvinjavam se što ne poznajem dobro skraćenice. Šta znači *CTO*?

SVEDOK ERMOLAEV: To jednostavno znači godišnji odmor.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Samo da razjasnimo, časni Sude. Mislim da je to engleska skraćenica za *Compensatory Time Off*. Dakle, odnosi se na nagradne slobodne dane.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, molimo vas recite Pretresnom veću da li je viši vojni posmatrač Steinar Hjertnes ikada vama spomenuo da veruje da je šteta od granatiranja Knina bila koncentrisana oko vojnih ciljeva?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne. Ne sećam se da smo o tome jasno razgovarali i da sam čuo tako jasan njegov zaključak o tome šta se tamo dogodilo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I vratimo se ponovo na 13. paragraf u vašoj drugoj izjavi. Vi ste rekli da se ne slažete sa zaključcima i vezi sa granatiranjem i drugim oštećenjima?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, izvinjavam se. Što se tiče sugestivnih pitanja, mislim da bi trebalo postavljati samo pitanje a ne sugestivno pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas, da se uzdržite od postavljanja sugestivnih pitanja.

TUŽILAC RUSSO: Nisam imao...

SUDIJA ORIE: Ali istovremeno, naravno, 13. paragraf druge izjave već se nalazi u spisu. U tom smislu, nisam odmah proverio da li je pitanje koje je postavljeno svedoku, pored onoga što nalazimo u 13. paragrafu, sugestivno ili nije. Ali, ako je vaš problem, gospodine Kehoe, da se pozivamo na ono što nalazimo u 13. paragrafu i da je to sugestivno, onda je moj odgovor je da je to već u spisu i da je takvo pitanje dopušteno.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam, časni Sude. Ja sam se jednostavno samo pozivao, kao što ste vi rekli, na zaključak koji je već sadržan u 13. paragrafu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, želeo bih da se usredsredite na drugi paragraf privremene procene i da objasnite Pretresnom veću zašto se ne slažete sa zaključcima u tom paragrafu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, pre svega, želeo bih da vam skrenem pažnju na činjenicu da ovo nije službeni izveštaj višeg vojnog posmatrača Sektora Jug. Ovo je interni dokument koji je viši vojni posmatrač uputio komandantu Sektora Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dozvolite mi da vas ovde zaustavim. Šta znači kada kažete da to nije službeni izveštaj?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To znači da mi u strukturi Ujedinjenih nacija, odnosno bar kad su u pitanju vojni posmatrači Ujedinjenih nacija u ono vreme kada sam ja radio u Ujedinjenim nacijama, nismo imali tako neprofesionalno i nestručno sačinjen izveštaj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Malopre ste rekli a to kažete i u svojoj izjavi, da je ovaj dokument poslat komandantu Sektora Jug. Da li su izveštaji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija obično bila prosleđivani komandantu sektora ili nekom drugom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, u Sektoru Jug svi ogranci Ujedinjenih nacija koji je trebalo da vrše svoje funkcije, bez obzira da li se radilo o civilnoj policiji Ujedinjenih nacija ili o službi za ljudska prava, oni svi imaju svoj komandni lanac. I kada smo saradivali i to vrlo blisko saradivali sa drugim službama, ako bi se pojavio zahtev neke druge službe, bilo Međunarodnog Crvenog krsta ili službe za ljudska prava, mi bismo onda pripremali informacije i davali bismo ih njima. Dakle, možda je neko poslao zahtev višem vojnom posmatraču Sektora Jug, možda neko konkretan. Ali za mene je to apsolutno... ja jednostavno ne razumem ovo, ako bi postojao takav izveštaj, jer prema našoj proceduri bilo gde ako negde nešto kažete, onda morate da opravdate zaključke, jer bi to onda bile, recimo, optužbe protiv hrvatske strane da su navodno granatirale Knin, i to vojne ciljeve, a to je apsolutno neprihvatljivo. Ako su oni sproveli nekakvu istragu, onda mora da postoji referenca, mora postojati analiza da se u blizini nekog cilja u krugu od 50 ili 100 metara nalazi vojni objekat ili vojni cilj. Postoji vojni cilj, tako da je nama poznato da svi takvi ciljevi generalno postoje na obe strane. Međutim, za mene je to neopravdano. To su samo tvrdnje da je uočeno 21 oštećenje i za ovaj dokument ja, zapravo, imam više pitanja nego odgovora. Izvinjavam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Sada bismo prešli na 14. paragraf vaše druge izjave, gde govorite o izveštaju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji ima naslov "Sveobuhvatni izveštaj o stanju ljudskih prava u Sektoru Jug od 7. avgusta do 13. septembra 1995. godine."

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1122.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, da li se sećate ovog dokumenta sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1122?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da li je to vaš potpis na vrhu dokumenta?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, svakako.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću na čemu se zasniva ovaj dokument?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Gospodine, ovaj izveštaj se zasniva na prikupljenim podacima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u vremenskom okviru koji je tu naveden, od 7. avgusta do 13. septembra 1995. godine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kada pogledamo prvi paragraf pod glavnim naslovom "Glavni osnovni nalazi i zaključci", u tom paragrafu navodi se broj razorenih kuća i sela a postoji i Prilog A u kom se navode izvori identifikacija.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4728.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, kad pogledate ovaj dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4728, da li možete da kažete Pretresnom veću da li je to Prilog A koji se navodi kao izvor u prvom paragrafu ovog sveobuhvatnog izveštaja?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, potvrđujem to.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate na čemu se zasniva ovaj dokument?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, kratak odgovor na vaše pitanje je sledeći: ovaj izveštaj se zasniva na dnevnim izveštajima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i mi smo pre mog odlaska na odmor imali konkretnan sastanak, kada smo okupili vođe svih timova u štabu Sektora Jug. Tamo je, takođe, bio i pukovnik Steiner, viši vojni posmatrač. Ja sam vodio taj sastanak. Bio je prisutan i vođa tima za ljudska prava, jedan Amerikanac, i on je izneo podatke o situaciji i zadacima. I zajedno sa odeljenjima za civilne poslove i ljudska prava, mi smo negde otprilike tog datuma razradili ovakav tabelarni prikaz i dali smo uputstva svojim timovima, koji su pored svog glavnog zadatka, dobili zadatak prikupljanja podataka na osnovu ove tabele koju sada imamo pred sobom.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Vratimo se ponovo na ovaj sveobuhvatni izveštaj, sada na 3. paragraf. Tu se govori kakve su HRV počinili pripadnici hrvatske vojske i policije. Recite nam šta znači HRV?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To je engleska skraćenica za *Human rights violations*, odnosno kršenje ljudskih prava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. U 3. paragrafu navodi se Prilog C kao izvor podataka o kršenju ljudskih prava.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508.

SUDIJA ORIE: Možda, pre nego što pređemo na ovo, da li ćete prethodni dokument koji je bio na ekranu ponuditi na uvrštavanje u spis ili je možda već u spisu? Video sam slične liste.

ADVOKAT KEHOE: Već je u spisu, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Nije u spisu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, nije u spisu, jer je ovo dokument koji ima potpis ovog svedoka. Dakle, da li je uopšte potrebno ako je svedok već identifikovao dokument i ako se strane saglase oko toga šta taj dokument, osim potpisa, predstavlja, da li bi to bilo dovoljno ili da li bismo morali da dodamo sledećih 20 stranica?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nameravam da ponudim u spis izveštaj i oba ova dodatka kao posebne dokumente sa posebnim P brojevima. Međutim, ukoliko Pretresno veće želi...

SUDIJA ORIE: S obzirom da su dodaci već uvršteni u spis, iako ne sa inicijalima ovog svedoka, znate, to je onda velika količina papira. Onda ako se svi složimo da je ovo taj dokument koji je priložen...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ovi dokumenti se ne nalaze u spisu. Dokument koji se navodi kao Prilog A je starija verzija dokumenta koji je već u spisu. Isto tako je i sa Prilogom C, to je ranija kopija dokumenta koji je već uvršten u dokazni materijal, ali nije isti dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako mi dozvolite, mislim da bismo mogli da se vratimo na dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4728, to je prethodni dokument, časni Sude, i molim da se vratimo na njega. Mislim da je to dokument koji ima na dnu potpis gospodina Antillae. Dakle, ako tužilac kaže da se radi o drugom vremenskom periodu i ako je ovo inkorporirano u neki drugi dokument, nisam siguran da li je to slučaj.

SUDIJA ORIE: Ovo je veoma praktična stvar. Jasno je da je gospodin Russo rekao da je starija verzija sličan dokument koji sadrži sve vrste podataka. Onda ste pozvani da sednete zajedno sa gospodinom Russoom i vidite zajedno sa njim da li je bilo potrebno da dodajete još više papira, ili da li je ovaj drugi dokument, prethodna verzija a što nam onda omogućava da napravimo poređenje. U tom slučaju ima smisla ...

ADVOKAT KEHOE: Ima smisla.

SUDIJA ORIE: ...da bude primljen u spis. Ako je isto, onda, naravno da nema smisla. Molim vas da nastavite. Da. Vi ste ih već sada ponudili ili ...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja bih želeo da barem završim uspostavljanje temelja. Ako bismo mogli ponovo da dobijemo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, kad pogledate ovaj dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508, recite nam da li je to Prilog C koji se navodi kao izvor informacija za 3. paragraf ovog sveobuhvatnog izveštaja?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, sada bih zatražio da se obeleži za identifikaciju i uvrsti u spis ovaj sveobuhvatni izveštaj sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1122; zatim dokument od 13. septembra 1995. godine sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4728, kao i rezime o kršenju ljudskih prava sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508.

SUDIJA ORIE: Idemo jedan po jedan. Da li ima iko prigovor na sveobuhvatni izveštaj sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1122?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim da niko nema prigovor. Vi ste se posavetovali sa kolegama, gospodine Kehoe. Gospođo sekretarko, molim broj za sveobuhvatni izveštaj.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P97.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P97 primljen je u spis. Sada dolazimo do sledećeg dokumenta od 13. septembra 1995. godine sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4728. Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Samo u vezi s onim što smo već rekli ranije - da se radi o sličnom ili identičnom dokumentu koji se već pojavio u svedočenju gospodina Ermolaeva.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da gospodin Kehoe misli na svedočenje gospodina Munkeliena.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, da. Mislim na svedočenje gospodina Munkeliena. Oprostite. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas da na sledećoj pauzi ukratko porazgovarate sa gospodinom Kehoeom o sadržaju i o razlikama između ova dva dokumenta, pa ćemo onda nakon pauze da vidimo da li ima razloga da ponovo to razmotrimo. Gospođo sekretarko, ovaj sveobuhvatni izveštaj dobiće broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P98.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P98 primljen je u spis. I na kraju, dokument, odnosno, rezime kršenja ljudskih prava sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 308. Da li ima prigovora na ovaj rezime?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je sličan dokument onom dokumentu kojim smo se bavili, takođe, sa gospodinom Munkelienom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li je, takođe, prethodna verzija ili ...

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da ćete to da razjasnite sa gospodinom Kehoeom tokom pauze ...

ADVOKAT KEHOE: To nije prethodna verzija. Ovaj dokument ima različite vremenske okvire, vremenske segmente u dokumentu gospodina Munkeliena, i jedan od tih segmenata je od 7. avgusta do 8. septembra 1995. godine. I onda kada gledamo stranice koje slede, vidimo segmente od 9. septembra 1995. godine pa do oktobra i tako dalje. Dakle, radi se o dokumentu koji je zapravo isti, i deo je jednog većeg dokumenta koji smo videli kada je svedočio gospodin Munkelien.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Ovaj konkretni dokument, kako sada stoje stvari, ukoliko je tačan, to je Prilog C koji je dodat u sveobuhvatni izveštaj, on ima nezavisno od toga značajnu dokaznu vrednost kao konkretni dokument, zato što je ovaj svedok u stanju da ga identifikuje kao izvor informacija na osnovu kojih su sačinjene procene u ovom sveobuhvatnom izveštaju.

SUDIJA ORIE: Da. Vi kažete da je isti, ali se nalazi u prilogu ovog izveštaja, a to znači da bi bilo najbolje kada bismo znali osnovu na kojoj je pripremljen izveštaj.

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U isto vreme, da li je zaista potrebno da imamo dodatne dokaze koji, ako ništa, ono bar dupliraju posao? Ima li bilo kakvog spora oko toga da je ovaj dokument prilog izveštaju, a svedok nam je rekao da je na osnovu ovog materijala napisan izveštaj?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da nema nikakvog spora oko toga: ako svedok kaže da je to deo izveštaja, onda je to deo izveštaja. Moje pitanje je jednostavno za sada ... gospodin Munkelien je to stavio zajedno sa ostalim stvarima, pod istim naslovom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, gospodine Kehoe, vi ste pozvani da predstavite ovaj materijal na takav način da Pretresno veće bude u potpunosti obavešteno o povezanosti i odnosu između jednog i drugog dokumenta. Ako dokument ima neke nove sadržaje, onda ili ako je ograničeniji u svom sadržaju, onda ima smisla da bude primljen u spis. Ali ako to samo stvara veću količinu papira, onda nema smisla. U ovom trenutku, mi ćemo ... da bude sasvim iskren, malo sam oklevao, kada ste rekli gospodine Russo, barem, ako sam vas dobro shvatio, da je sadržaj, odnosno tekst koji se pojavljuje potpuno isti i da se pojavljuje na isti način u dokumentu koji je već primljen u dokaze - da li sam to dobro razumeo?

TUŽILAC RUSSO: Da. Zabeležene informacije se preklapaju.

SUDIJA ORIE: Dakle, za prethodni dokument, kod vas je postojala osnovana sumnja. Oko ovog dokumenta gospodin Kehoe ima osnovanu sumnju, pa nećemo dodeliti broj

ovom dokumentu u ovom momentu, tako da ćemo da čujemo od vas posle pauze. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Ermolaev, u vezi sa pitanjima iskazanim u sveobuhvatnom izveštaju koji ste vi poslali, u kom se govori o spaljivanju i pljačkanju i drugim kršenjima ljudskih prava, da li je bilo, koliko znate, dostavljen protest bilo kojim hrvatskim vlastima?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Takvi sadržaji, po pravilu, dostavljaju se na različitim nivoima. Dakle, na nivou sektora, glavni izvor povezivanja sa hrvatskim vlastima je Kancelarija generala Foranda. On je, uglavnom, održavao te odnose i dostavljao sve proteste u Sektoru Jug. A jasno sam zapamtio da smo razgovarali sa njim o nekoliko protesta koji su onda dalje upućeni odgovarajućim vlastima, odnosno, kancelariji generala Čermaka. Bilo je takođe, koliko mi je poznato, na nivou štaba, gospodina Akashija, komandanta snaga Ujedinjenih nacija, oni su imali sopstvene nivoe ulaganja protesta o raznim pitanjima. Ali na nivou Sektora Jug, da, to je bila kancelarija generala Foranda i upućivane su protestne note o onome što su izveštavali bataljoni vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U svom odgovoru rekli ste da su protesti ulagani kancelariji generala Čermaka. Da li se sećate ili da li vam je poznato da je stigao ikakav odgovor na te protestne note od generala Čermaka?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, jasno se sećam i mislim da sam zabeležio ovde jedan odgovor. Mislim da je to bilo u septembru kada smo obavestili ... upravo pre ... da to konkretizujem, ponekad su protestne note slane kao poslednji izlaz, jer smo se mi u avgustu složili kada je reč o ljudskim pravima u građanskim poslovima, da ako nešto nije dobro, ako se dešavaju neka krivična dela, onda ćemo o tome da obavestimo policiju Ujedinjenih nacija i hrvatsku policiju da obave istragu. Ponekad nije bilo potrebe za ovim dodatnim instrumentima. Ali sećam se da smo u septembru, zajedno sa generalom Forandom razgovarali o tome. Mi smo dobili relativno čudan, za mene, čudan odgovor, kada smo snažno sugerisali generalu Čermaku da zaustavi ova kršenja ljudskih prava i da preuzme kontrolu, konačnu kontrolu nad sektorom, ali smo dobili odgovor od ovog gospodina koji nas je zaista šokirao. Bilo mi je strašno žao kad sam pročitao njegov odgovor. Konstatovano je da, navodno, u roku od mesec dana u Sektoru Jug, od kada je on preuzeo komandu, niko nije zapalio nijednu kuća, nije bilo pljačke i nije bilo bilo čega i da je sve odlično. To je zaista jasno pokazivalo da ova osoba apsolutno ne zna šta se događalo na terenu. Odmah smo pripremili i poslali mu druge dokaze koji su mu pokazali da on ne kontroliše situaciju na terenu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemam više pitanja za ovog svedoka. Samo želim da bude jasno kakva je situacija sa uvođenjem izveštaja o situaciji koje sam dostavio

gospođi sekretarki, ako bismo mogli da ih obeležimo i uvedemo u spis. To možemo sigurno da uradimo i tokom pauze ili u neko drugo vreme kada svedok nije prisutan.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Mi ćemo se pozabaviti s tim. Gospođa sekretarka priprema spisak sa brojevima, a kada bude pripremljeno, donećemo odluku o njihovom prijemu u spis. Mislim da bi bilo dobro da imamo pauzu malo ranije. U isto vreme, imam jedno dodatno pitanje za vas, gospodine Ermolaev, u vezi vašeg poslednjeg odgovora, a konkretno o tome da li je logičan zaključak koji ste vi njemu prezentirali ili je nešto drugo u pitanju. Rekli ste da ste bili zaista šokirani njegovim odgovorom, jer u odgovoru se kaže: "... niko nije palio kuće, nije bilo pljačke i sve je odlično." Rekli ste: "To nam pokazuje da ova osoba apsolutno nije...", a zatim ono što ste rekli: "nije bio dobro informisan o stvarima." To se ne vidi jasno u transkriptu. I rekli ste da ste mu odmah pripremili i poslali druge dokaze da vidi "da on ne kontroliše situaciju na terenu." Dakle, da li on nije informisan, jer nije znao šta se događa na terenu, da li je to bio vaš logičan zaključak, ili je bilo i nekih drugih razloga da to tvrdite ili pretpostavite?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, hvala vam za to vrlo dobro konkretno pitanje, zato što shvatate da ponekad moramo da se ...

SUDIJA ORIE: Možda bih mogao da vam postavim pitanje na direktniji način. Ako neko kaže – nije bilo paljenja kuća, nije bilo pljački, a vi ste videli da je bilo paljenja kuća i pljački, onda to otvara mogućnost za različite logičke zaključke, od kojih je jedan da ta osoba nije informisana o tome šta se dešava, a druga mogućnost je da neko ne daje ili ne želi da prizna da te informacije ima na raspolaganju. Mislim, postoji nekoliko opcija, dakle, ja vas zato pitam, da li je ovo zaključak koji ste vi izvukli a onda, naravno, želeo bih da znam zašto ste izvukli ovakav zaključak, a ne neki drugi zaključak, ili je to u odnosu na neke druge informacije koje ste imali i onda došli do zaključka da on nije bio u potpunosti svestan?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, shvatam na šta ciljate i želim da se vratim na odgovore i zaključke. Kada sam to rekao mislio sam da nema nikakve sumnje da je general Čermak mnogo bolje znao kakva je situacija u Sektoru Jug, nego što smo znali ja ili general Forand. U to nije bilo nikakve sumnje, jer su svi glavni putevi i sve operacije hrvatske policije bili pod njegovom direktnom komandom i dobijao je sve informacije koje je ... i on je znao kakva je bila situacija. Dakle, zaključak je, kao što sam pomenuo, bio sigurno na osnovu izveštaja koje sam dobijao od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i drugih pouzdanih izvora Ujedinjenih nacija, i te informacije nisu dozvoljavale da uopšte dovodim u pitanje tvrdnju da nije znao ništa o tome šta se dešava na području njegove odgovornosti. Dakle, onda je logičan zaključak bio da su takve aktivnosti mogle da budu koordinirane i sprovedene sa takvih nivoa, ako je dao takav odgovor. Drugo...

SUDIJA ORIE: Možemo li da idemo korak po korak.

SVEDOK ERMOLAEV: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Ono što nam vi sada kažete jeste, da ne samo da je to pokazalo da on nije znao šta se dešava, već da je on sasvim dobro znao šta se događa, i vi sada sugerirate da je to možda bilo i orkestrirano. E sad, ukoliko govorite o tome šta je logično, može se reći da ste znali, ali ne želite da bez ikakve potpore tvrdite kako je bilo orkestrirano, nego prosto ne želite da otkrijete ono što znate. Dakle, to su dva odvojena pitanja. Ako ne želim da kažem da znam ili ako ne želim da se sazna da znam o određenoj situaciji, a zatim, sa logičke tačke gledišta, koja ne kaže ništa o tome ko je odgovoran za postojanje tog stanja, a čini se da ste povezivali ta dva pitanja, stvarno pokušavam da saznam šta je logično, šta je ono što ste videli, šta su činjenice koje su vam poznate a koje su vas navele da izvučete ove zaključke.

SVEDOK ERMOLAEV: Slažem se.

SUDIJA ORIE: Ja sam do sada identifikovao, da kažem, dve činjenice. Jedna je da ste vi znali za izveštaje o paljenju i pljački i da ste imali prilična saznanja o paljenju i pljački. Druga stvar je da ste vi dobili odgovor da nije bilo paljevina i pljački. To su ta dva elementa koja imam u ovom trenutku.

SVEDOK ERMOLAEV: Tako je.

SUDIJA ORIE: Šta ste još imali na raspolaganju da biste došli do bilo kakvog zaključka?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, ne mogu sasvim da vas pratim. Stvarno se izvinjavam. Što se tiče zaključaka do kojih smo došli u vezi sa našom protestnom notom i sistema koji je tamo postojao, mi smo imali činjenice ... mi smo sastavljali izveštaje, davali ih generalu Forandu, on ih je slao generalu Čermaku i odgovor generala Čermaka je bio da nije bilo pljačke. Dakle, to je to.

SUDIJA ORIE: Ne. Ono što ja pokušavam da saznam je sledeće: u vašoj izjavi kažete da je to pokazalo da on nije znao, i stoga ste mu poslali informacije. Međutim, sada kada slušam vaše svedočenje, u ovom trenutku, vaše svedočenje je da vi njemu niste verovali da on to nije znao?

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, logično, da. Mislim, postoje dve opcije kao što ste pomenuli. Da li on nije znao o tome, ili da je znao i odobravao. Ja, kao vojnik, bivši vojnik izvukao sam logičan zaključak na osnovu organizacije policije u bilo kojoj zemlji, a posebno ovde, ali dakle, svuda. Tako da sam sam bio uveren da je general Čermak savršeno dobro znao šta se dešavalo u njegovoj zoni odgovornosti.

SUDIJA ORIE: Dakle, ono što nam sada kažete jeste da njegov odgovor ne pokazuje da on nije znao i da on nije imao kontrolu, kao što smo videli u vašoj izjavi, ili je tačnije da kažete: ne, ovaj odgovor je pokazao da nam ne govori istinu i da je imao kontrolu?

SVEDOK ERMOLAEV: Tačno. Apsolutno tačno.

SUDIJA ORIE: Pa, to je sasvim drugačije od onoga što smo pročitali u vašoj izjavi. Dakle, ja pokušavam da saznam da li mi govorimo u smislu logike ili na osnovu poznatih činjenica?

SVEDOK ERMOLAEV: Žao mi je. To je malo zbog engleskog jezika. U svakom slučaju, to nije vaš maternji jezik, i ponekad reči nisu dobro napisane i...

SUDIJA ORIE: Pa, naravno, i ja imam ponekad problema sa engleskim jezikom, jer to nije moj maternji jezik. U isto vreme, takođe mogu da zamislim da ako ste odgovorili na određeni način, znači da ste imali na umu ... da ste imali osećaj da ste mu obezbedili informacije, ne prvenstveno zato što je potrebno da mu se pruže informacije, već da biste ga obavestili da ste vi imali te informacije. Mislím, to je logika koju ja mogu da razumem ako je ona u pozadini takvih koraka, posebno zato što nam vi kažete da niste ubeđeni da on nije obavešten o ovom pitanju.

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Hajde da pokušamo da uvek bude sasvim jasno šta su činjenice a šta su zaključci. A ako postoje zaključci, onda da znamo na čemu se oni baziraju. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo sa radom u 11.00 časova, kada će početi da vas unakrsno ispituju zastupnici Odbrane.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, pre nego što počne vaše unakrsno ispitivanje, malo ću da se pozabavim praktičnim pitanjima. Pretpostavljam da su strane dobile spisak od gospođe sekretarke. Da li ste videli to? To je spisak koji počinje sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P94.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, samo da potvrdim sa gospodinom Rusoom da nam je dat čitav jedan dosije, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Ovo je poslednja verzija iz koje su izdvojeni oni dokumenti koji su već primljeni u spis i oni dokumenti koji ćemo predložiti uz drugog svedoka. Dakle, ovo predstavlja poslednju verziju.

SUDIJA ORIE: Verzija koju imam ... da, upravo tako. To je nova verzija u smislu da se tu navode P brojevi a na bilo kojoj prethodnoj verziji takvi brojevi nisu bili navedeni. Dakle, vidimo da je dokazni predmet Tužilaštva broj P94 prva izjava svedoka, da je dokazni predmet Tužilaštva broj P95 druga izjava svedoka, dokazni predmet Tužilaštva

broj P96 je snimak iz vazduha koji je svedok obeležio. Zatim imamo dokazne predmete Tužilaštva P57 i P89. Dakle, ovo su dva dokumenta od ukupno tri koje ste vi, gospodine Russo, predložili na usvajanje u spis. Koliko sam ja shvatio, vi u ovom trenutku insistirate da se samo dokazni predmet Tužilaštva broj P97 uvrsti u spis. A kada je reč o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P98 i o trećem dokumentu koji još uvek nije obeležen za identifikaciju, da ste postigli dogovor sa Odbranom da nema svrhe da se sada predlaže na usvajanje u spis.

TUŽILAC RUSSO: Koliko sam ja shvatio, dokazni predmet Tužilaštva broj P98 već je uvršten u spis, a kada je reč o drugom dokumentu sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508, mi ćemo da povučemo ovaj dokument dok se to ...

SUDIJA ORIE: Mislio sam da ste se složili da se dokazni predmet Tužilaštva broj P98 ne usvaja u spis, ali očigledno to nije slučaj.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, tehnički, jednostavno spada u drugačije vremensko razdoblje.

SUDIJA ORIE: Dakle, to je drugi dokument ali sadržaj nije sasvim isti?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Tako je.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo da ostavimo kako jeste. Dakle, kada je reč o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P97 i P98, nema razloga da se ponovo bavimo dokaznim predmetom Tužilaštva broj P98. A kada je reč o dokumentu sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 508, prema kojem je Odbrana izrazila osnovanu sumnju, vi ne insistirate više na tome da se uvodi u spis, tako da ga skidamo sa liste i nije dobio broj. Onda imamo još neke dokumente. To su dokazni predmeti Tužilaštva od broja P99 do broja P170, uključujući i njega. Ovo su dokumenti koji se nalaze u prilogu, a pošto nije bilo nikakvih prigovora oni su već bili primljeni u spis, ali su sada dobili odgovarajuće brojeve. I kao jedina preostala stvar su rezimei i kako da se skrene pažnja Pretresnom veću koji su najrelevantniji delovi tih dokumenata. Pošto smo to završili, mislim da je situacija svima jasna. Izvolite, gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude. Kada je reč o dokumentima koje ste upravo spominjali, a to su dokazni predmeti Tužilaštva od P99 do P170, uključujući i njega, ja zapravo, nemam taj spisak. Imam samo brojeve sa spiska po Pravilu 65ter.

SUDIJA ORIE: Da, na tom spisku vidimo, takođe, da se navode brojevi sa spiska po Pravilu 65ter. Ukoliko vi kasnije ustanovite da brojevi sa spiska po Pravilu 65ter, koje imate na svom spisku da se ne podudaraju sa ovim brojevima na ovom spisku, molim vas da nas o tome obavestite i mi ćemo preispitati odluku o njihovom usvajanju u spis ili ćemo barem pružiti mogućnost da se iznese odgovarajuća argumentacija.

ADVOKAT CAYLEY: Unapred se izvinjavam ukoliko se u nekoliko navrata budem pozivao na dokumente sa spiska po Pravilu 65ter, umesto broja dokaznog predmeta. Pokušaću da dam sve od sebe kako bih ustanovio koji je P broj, ali mislim da kada najavim dokument sa spiska po Pravilu 65ter, da će onda da bude jasno i koji je P broj dokaznog predmeta.

SUDIJA ORIE: Samo da pogledam. Nije mi sasvim jasna vaša poslednja opaska, gospodine Cayley. Ali na osnovu ovoga što ste rekli da nemate taj novi spisak, pretpostavljam da radite na osnovu vaših dokaza sa spiska po Pravilu 65ter, i da ćete ta dva spiska da uporedite, kako biste ustanovili da li su brojevi sa spiska po Pravilu 65ter na koje ste se usredsredili, pošto niste uložili prigovor, isti kao oni koje smo dobili ovde i kojima su dodeljeni P brojevi.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, daću sve od sebe da to utvrdim. Hvala.

SUDIJA ORIE: Dakle, da vidimo kojim redosledom ćete da unakrsno ispitujete. Gospodine Cayley, vidim da ste ostali na nogama. Da li ste vi prvi?

ADVOKAT CAYLEY: Da, gospodine predsedavajući, ostao sam na nogama, jer ću prvi da ispitujem, da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Ermolaev, prvo će da vas ispituje gospodin Cayley koji je zastupnik gospodina Čermaka.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT CAYLEY

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Želeo bih da se odmah usredsredite na ona pitanja koja vam je postavljao predsedavajući sudija pre pauze. A reč je o pismu za koje kažete da ga je gospodin Čermak uputio generalu Forandu kao odgovor na pismo koje mu je prvo uputio general Forand. Setićete se da ste u svom svedočenju, u osnovi, rekli sledeće: da je gospodin Čermak rekao da nije bilo pljačke, da nije bilo paljevine i da je sve odlično. Da li se sećate da ste to rekli pre pauze?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2557.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, gospodine Ermolaev, ovo je pismo koje je general Forand poslao generalu Čermaku. A u drugom paragrafu videćete kako general Forand pominje spaljivanje kuća i isterivanje siromašnih ljudi iz njihovih kuća:

"Isterivanje sirotih ljudi, beskućnika sa svoje zemlje, što je u suprotnosti sa politikom Vlade Republike Hrvatske ..." Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste videli to pismo ranije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, video sam veliki broj dokumenata. Tako da ne mogu konkretno da se setim ovog dokumenta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne možete da potvrdite da ste videli ovo pismo ranije. Hvala vam.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da nam se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 4186.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, da li ovo predlažete da se uvede u spis?

ADVOKAT CAYLEY: Izvinjavam se. Da, časni Sude. Predlažem.

SUDIJA ORIE: Imate li bilo kakvih prigovora, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji broj će biti?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D144, časni Sude.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, mislim da imamo... a da, dokazni predmet Odbrane broj D144, da. Dokazni predmet Odbrane broj D144 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, sada ovde vidite odgovor koji je poslao gospodin Čermak. Zamolio bih vas da pogledate 3. paragraf ovog pisma. U stvari, paragrafe 2 i 3, a počinje rečima: "U istom pismu vi iznosite da ..."

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sećam se tog pisma.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I ovo je pismo koje ste vi pomenuli u svom iskazu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Tako je. Apsolutno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste pročitali paragrafe broj 2 i 3? Neću da ih čitam naglas, jer Pretresno veće ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Oh, da. Sigurno, sigurno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, pre svega, hajde da utvrdimo sledeće, odnosno - da se u pismu ne govori da je sve odlično?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, za mene, takva fraza – molim vas da mi date dokaze o najmanje jednom slučaju isterivanja...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, prekinuću vas. Pitanje koje sam vam postavio bilo je: da li se sećate svog iskaza kada ste rekli da je gospodin Čermak rekao da je sve bilo odlično, i želeo bih da odgovorite na moje pitanje i da kažete da li to zaista piše u pismu? Da li se u pismu kaže da je sve bilo odlično?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, shvatio sam vašu poentu. Možda je trebalo da se izrazim na jasniji način. Ne mogu da se setim svakog slova napamet. Ja mogu samo da vam saopštim svoj opšti utisak u vezi sa suštinom tog pisma.

SUDIJA ORIE: Dozvolite da vas zaustavim. Gospodine Cayley, nije neophodno da nam svedok kaže da doslovno piše u ovom pismu - da je sve odlično. Jasno je šta hoćete da pokažete. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U svom iskazu takođe ste izneli tvrdnju da je gospodin Čermak rekao da niko ne pali i da niko ne pljačka. Međutim, u pismu ne piše ni to, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Molim vas da li možete da mi pokažete ceo tekst tog pisma? Mi ovde imamo izjavu da je general Čermak zaprepašćen onim izveštajem generala Foranda iz Sektora Jug, koju ste mi prethodno pokazali, kada je reč o isterivanju sirotih i jadnih ljudi sa njihove zemlje, što ja smatram da su jake reči i neutemeljene optužbe - upravo takva formulacija - gde on tvrdi da nema krivičnih dela protiv lokalnog stanovništva, uključujući sve one činjenice o kojima su izveštavali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, eto to.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U sledećem paragrafu general Čermak traži dokaze, zar ne? Traži od generala Foranda da obezbedi dokaze da se ljudi proteruju iz svojih kuća i da im se kuće spaljuju.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: *(nema verbalnog odgovora)*

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Morate glasno da odgovorite, gospodine Ermolaev.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: On tu takođe kaže da je spreman da zajedno sa generalom Forandom dokaže istinu bilo kad i bilo gde, zar ne? To je ono što kaže u svom pismu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Apsolutno, tačno, to piše u pismu.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, možemo li ovaj dokument da označimo za identifikaciju?

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D145, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: A sledeći korak je da se dokazni predmet Odbrane broj D145 usvaja u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U vašem svedočenju jutros, gospodine Ermolaev, takođe ste rekli: "Gospodin Čermak je pod svojom direktnom komandom imao sve glavne puteve i sve operacije hrvatske policije i dobijao je sve informacije ..." i onda ima neka praznina ili pauza, i kažete: " ... i on je znao kakva je bila situacija." Da li se sećate da ste to rekli jutros?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ko je bio načelnik policije u Kninu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Za sve kontakte između hrvatske policije i policije Ujedinjenih nacija bila je zadužena civilna policija Ujedinjenih nacija. Dakle, oni su bili zaduženi za saradnju sa hrvatskom policijom. Ja nisam sarađivao sa njima i ne sećam se kako se ta osoba zvala.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kada ste došli do zaključka koji ste izneli jutros u vezi sa tim da je gospodin Čermak kontrolisao hrvatsku policiju, kakva ste istraživanja obavili dok ste služili kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug da biste došli do ovog konkretnog zaključka?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Raspolagali smo različitim kanalima i institucijama u Sektoru Jug, tu mislim na vojne posmatrače Ujedinjenih nacija, Međunarodni komitet Crvenog krsta, organizacije zadužene za ljudska prava, civilnu policiju i tako dalje. Sve ove institucije radile su u skladu sa njihovim kanalima saradnje sa hrvatskim vlastima, i preko svojih kanala informisanja oni su predstavljali svoje činjenice i zabrinutost. To je radila i civilna policija Ujedinjenih nacija, ukoliko bi nešto otkrila. To su isto radili posmatrači Evropske zajednice i drugi. Dakle, uloga vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, ako sam dobro shvatio pitanje, u vezi kršenja ljudskih prava, nije bio deo misije koju smo tamo imali. Vi morate to jasno da shvatite. Dakle, to je razlog zašto smo imali podređenu funkciju. A ako i kada bismo nešto otkrili, mi bi to prijavili timu za ljudska prava...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dozvolite da vas prekinem, gospodine Ermolaev, želeo bih da se vratimo na pitanje. Postaviću vam ga još jednostavnije i još direktnije. Ko vam je u hrvatskoj policiji rekao da je gospodin Čermak njihov komandant?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, pre svega, ja lično nisam nikad razgovarao sa pripadnicima hrvatske policije o tome ko je bio zadužen za Sektor Jug.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne. Pitanje je bilo ko je bio zadužen za civilnu policiju, za hrvatsku civilnu policiju, ne za Sektor Jug, da budemo jasni?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu. Ja nikada nisam razgovarao u vezi sa tim ko je na čelu ove ili one strukture u državnim organima Hrvatske. Dakle, jedino ono što sam ja znao na svom nivou i ono o čemu sam ja izveštavao kada bismo se sastali sa generalom Čermakom i generalom Forandom, bilo je da sam obavešten da je general Čermak na čelu svih aktivnosti na teritoriji. Jasno sam shvatio da je on imao neke druge osobe koje su bile zadužene za neke druge grane i aktivnosti koje su tamo organizovane.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali nikad vam niko nije izričito rekao da je on bio na čelu hrvatske civilne policije, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor. Pitanje je već bilo postavljeno i svedok je odgovorio.

SUDIJA ORIE: Tako je. Gospodine Cayley, molim vas, nastavite. Prigovor se usvaja.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Želim da se vratimo na temu koju ste vi malopre pokrenuli, odnosno, da vi kao vojni posmatrači Ujedinjenih nacija niste prethodno bili pripremljeni za nadgledanje ljudskih prava. Dakle, da li sam u pravu kada kažem sledeće: pre nego što je Hrvatska vojska ponovo zauzela područje Knina, vaši zadaci bili su da nadgledate vojne aktivnosti u Sektoru Jug i u zoni razdvajanja? Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Posle 5. avgusta vaša uloga je promenjena, zar ne, vaša uloga je bila da nadgledate kršenje ljudskih prava? Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tako je. Generalno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U svojoj izjavi to ste sasvim jasno naveli, možete da pogledate izjavu ako želite, reč je o drugoj stranici vaše izjave. Hajde da to pogledamo da bi nam bilo sasvim jasno.

SUDIJA ORIE: Govorite o prethodnoj izjavi?

ADVOKAT CAYLEY: Da, gospodine predsedavajući. Hvala vam. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P94.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P94?

ADVOKAT CAYLEY: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, to je ... prvi, drugi, treći, četvrti ... peti paragraf na prvoj stranici. Da li ste pronašli? To je vaša prva izjava, oprostite.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da je to ovaj dugački paragraf, koji se vidi na prvoj stranici posle naslovne stranice, odnosno ona nosi broj 2.

SVEDOK ERMOLAEV: Oh, da. Druga stranica. Tačno. Da, vidim je.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, imate to pred sobom. Da li bi bilo tačno da se kaže da je većina vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija imala malo ili nije imala uopšte iskustvo u nadgledanju kršenja ljudskih prava?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Rekao bih da želim samo još malo konkretnije da kažem o tome. Kada smo razgovarali o novim okolnostima sa generalom Forandom, kada se naš mandat, zapravo, završio, mi smo istovremeno postigli sporazum između hrvatskih vlasti i Ujedinjenih nacija u vezi sa novim zadacima koji za nas nisu bili uobičajeni. Mi smo došli do zaključka da nam je, u najmanju ruku, potrebna neka obuka, odnosno da moramo da budemo obavešteni o tome šta to zapravo znači. Onda smo prvo organizovali na komandnom nivou jednu vrstu obuke, kada su ljudi iz organizacije Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, ljudi koji su se bavili ljudskim pravima, nama održavali predavanja o tome šta, zapravo, predstavlja policijski posao, o istragama, a to je nešto za šta mi nismo nikada bili obučavani. Pre mog odlaska u Zadar na dopust, održali smo sastanak sa vođama timova, na kom smo objasnili ono što smo mogli i zajedno sa ljudima iz odeljenja za civilne poslove i načelnikom ... odnosno, Amerikancem koji se bavio kršenjem ljudskih prava - on je održao predavanje od 45 minuta našim vođama timova kako bi to trebalo da se radi, o čemu bismo trebali da ga izveštavamo i kako bi on trebalo da reaguje kada dobije takve informacije.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Moglo bi da se kaže da je na samom početku, barem u avgustu mesecu, zapravo se radilo o obuci uz rad, kada se radilo o nadgledanju kršenja ljudskih prava - koje su obavljali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Mi smo, svakako, i barem je moja pozicija bila tako očigledna da je jedini zadatak vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bio sledeći: ukoliko ustanovimo nešto konkretno osetljivo u vezi sa ovim pitanjima a što bi bilo u okviru zadatka policije Ujedinjenih nacija i odeljenja za kršenje ljudskih prava, mi smo morali o tome njih da izvestimo a onda oni rade dalje. Dakle, postojalo je jako puno informacija koje meni nisu bile poznate, jer smo mi njih samo obavestavali, a onda je njihova odgovornost bila sprovođenje istrage, o tome ko je ubijen i gde, i tako dalje. Tako sam ja...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala. Vratimo se nakratko na vreme koje ste vi tamo proveli u službi pre 5. avgusta o praćenju vojnih aktivnosti. Vi ste pratili vojne aktivnosti na obe strane, zar ne, kako hrvatskih vojnih snaga, tako i Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, i to u onolikoj meri koliko smo to mogli.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi ste to morali da radite zato što ste kao vojni posmatrači Ujedinjenih nacija morali da budete nepristrasni, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Na to ću se još vratiti malo kasnije. Ali sada bih pošao malo dalje. Gospodine Ermolaev, sada bih razgovarao sa vama o više tema i želeo bih konkretno da o svakoj od njih porazgovaramo. Reći ću vam kada budem prelazio sa teme na temu. Porazgovarajmo prvo o slobodi kretanja. Zamolio bih vas sledeće.

Pogledajte 3. stranicu vaše prve izjave. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P94. To je vaša izjava koju ste dali i konačno potpisali, čini mi se, 14. maja 2002. godine. Jedno pitanje imam za vas s tim u vezi: vi ste tu izjavu počeli da dajete u junu 1997. Godine, a potpisali ste je tek 2002. godine. Zašto?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Uopšte ne mogu da se setim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li bi bilo bi fer da se kaže da je istražilac došao kod vas 1997. godine, da je uzeo jedan deo izjave, a onda se vratio posle skoro pet godina da završi izjavu i da je vi potpišete?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ne znam da li bi to bilo fer da se kaže, ali mislim da je fer da se kaže da je to nagađanje.

SUDIJA ORIE: Moj problem je što je meni nejasno to pitanje. Ako je izjava uzeta, to znači da su nekome postavljena pitanja, da su na ta pitanja dati odgovori a onda se obično izjava zapiše. Ali ono što mene zanima je sledeće: da li ste vi te 1997. godine videli da su vaši odgovori dati tokom razgovora koji je sa vama vođen zapisani na papiru? Da li se sećate toga?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne. Ne mogu ni da potvrdim ni da negiram da li su tekstovi koji sam napisao 1997. i 2002. godine identični.

SUDIJA ORIE: Sada ne govorimo o tekstu koji ste napisali. Ono što Pretresno veće ima u spisu pred sobom je izjava svedoka koja, barem kako stvari stoje, sugeriše da je to rezultat razgovora a ne zapisivanja izjave, jer se ime osobe koja je vodila razgovor pojavljuje na naslovnoj strani, kao Vjačeslav Anfinogenov, i jezik koji je korišćen tokom razgovora takođe je zabeležen. Ali, možda je trebalo vama da prepustim, gospodine Cayley, da saznate kako je ova izjava, na kraju krajeva, zapisana na papiru.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, pokušajmo ovo pitanje da obradimo korak po korak i pokušajmo sve jasno da shvatimo. Da li se sećate da ste videli

išta zapisano na papiru tokom prva dva dana razgovora, 25. i 26. juna 1997. godine? Da li ste tom prilikom išta pročitali na papiru? Da li je bio nekakav otkucani tekst koji vam je predodčen na kraju drugog dana razgovora - koji ste imali priliku da pročitate, proverite i ispravite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li je jasno iz izjave da vi ništa niste potpisali do 2002. godine. Je li tako? Vi se ne sećate da ste bilo šta potpisali 25. i 26. juna 1997. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, rekli ste da ćete ići korak po korak a na osnovu jednog od prethodnih odgovora, mislim da nismo napravili još jedan korak. Kada ste vi o tome govorili, govorili ste "Moja izjava iz 1997. godine". Da li ste vi napisali izjavu ili je neko sa vama obavio razgovor i zapisao vaše odgovore? Ili ste možda vi toj osobi dali tu vašu pisanu izjavu kao smernice za postavljanje pitanja? Da li se sećate kako se to događalo 1997. godine?

SVEDOK ERMOLAEV: Ne mogu baš sa sigurnošću da kažem.

SUDIJA ORIE: Zato što ste rekli da niste sigurni da je to isto. Dozvolite mi da nađem taj deo odgovora. Da, kažete: "Ne. Ne mogu ni da potvrdim, ni da negiram da li su tekstovi koji sam napisao 1997. i 2002. godine identični", što sugeriše da barem jedna ili možda obe izjave nisu napisane na papiru od neke druge osobe, na osnovu odgovora koje ste vi davali, nego da ste vi pripremili ili lično napisali tu izjavu. Ako se ne sećate, recite nam, molim vas, ali moje pitanje proizilazi direktno iz vašeg odgovora.

SVEDOK ERMOLAEV: Pa, ja pokušavam ali ne mogu da budem precizan i da kažem da se sećam precizno i kakva je bila razlika između ova dva slučaja i zašto je razgovor od 1997. godine, kada je prvi put vođen razgovor sa mnom, potpisan pet godina kasnije. Ne sećam se. Isto tako se ne sećam da li je predstavnik Međunarodnog suda sa mom vodio usmeni razgovor ili sam ja sačinio ... ili sam dao neke odgovore u pisanoj formi. Žao mi je.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li se sećate u drugom delu ovog razgovora, 14. maja 2002. godine, da li su vam postavljena pitanja u to vreme ili ste vi jednostavno dobili da pročitate, ispravite i potpišete pisanu izjavu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislim da sam dao izjavu o tome šta ... odnosno, o mom opštem utisku. U kojoj meri je bilo nekih pitanja ili ne, pitanja koja su mi postavljena, jednostavno ne pamtim. Ne mogu da isključim mogućnost da je moglo da bude ... da su mi postavljena neka pitanja.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu. Hvala vam.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, ne znam da li želite dalje da istražujete ovu stvar?

SUDIJA ORIE: Ne, u ovom trenutku. Razmotrićemo to i na samom kraju možda ćemo da se vratimo na to pitanje. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, svedoče, molim vas obratite pažnju na 3. stranicu ove izjave, i to je u delu gde vi ... da li imate to pred sobom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Tu vi iznosite nove dužnosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Onaj paragraf koji mene zanima je četvrti puni paragraf. To je paragraf koji ima dve rečenice a počinje rečima: "Izvršavanje nadgledanja odmah na svim područjima". Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kada govorite o nadgledanju, da li govorite o nadgledanju kršenja ljudskih prava?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, prema novoj misiji koju smo dobili od štaba Ujedinjenih nacija u Zagrebu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I kako ste vi razumeli, barem kad ste davali ovu izjavu, mogli ste da izvršite nadgledanje svuda, osim tamo gde bezbednosna situacija nije dozvoljavala takvo nadgledanje. Tako ste vi to shvatali. Je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste vi znali ... u stvari, dozvolite mi da preformulišem pitanje. Da li ste prisustvovali sastanku između gospodina Akashija i hrvatskih vlasti 7. avgusta u štabu Sektora Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vam je bilo poznato da je taj sastanak održan?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gde ste vi bili tog 7. avgusta? Izvinjavam se, 5. avgusta, mislim da ste rekli ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dana 7. avgusta, nema nikakve sumnje, bio sam u štabu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali niste bili na tom sastanku sa gospodinom Akashijem?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, vi ne znate šta je bilo na tom sastanku?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, sledeći dokument koji želim da pokažem je jedan video snimak tog sastanka sa gospodinom Akashijem, specijalnim predstavnikom Generalnog sekretara sa hrvatskim vlastima, uključujući i generala Čermaka. Taj sastanak je održan 7. avgusta. Ovde imamo transkript sa tog sastanka. Imaju ga i prevodilačke kabine. I molim da se transkript i video snimak obeleže za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: To ćemo da uradimo kada pogledamo video snimak.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

(video snimak)

*HRT, 7. avgust 1995. godine
Izveštaj o poseti Yasushija Akashija Kninu
Reporter: Mate Radeljić
Kamera: Joško Bojić*

reporter Mate Radeljić: U vrijeme posjeta Kninu, Yasushi Akashi najviše vremena je proveo u vojarni UNCRO-a u kojoj se prigodom borbi za oslobođenje grada sklonilo oko 800 civila. Tu je posebni izaslanik Glavnog tajnika UN-a razgovarao sa zapovjednikom zbornog mjesta Knin, generalom Ivanom Čermakom. Nakon jednosatnog razgovora priopćeni su zaključci koji predstavljaju provedbu dogovora s Hrvojem Šarinićem.

specijalni predstavnik Generalnog sekretara UN-a, Yasushi Akashi: Od generala Čermaka dobili smo potvrđan odgovor o potpunom poštivanju svega što je dogovoreno. Od sutra UN i njemu srodnim organizacijama biće omogućeno slobodno kretanje u Kninu i okolici. A od prekосуtra sloboda kretanja proširiti će se i na ostala područja. No, to će zavisiti od stanja na terenu. General Čermak i ja dogovorili smo da pozovemo ljude da ostanu ovdje jer se nemaju čega bojati. A onima koji žele otići, treba omogućiti siguran odlazak.

reporter Mate Radeljić: U ime Hrvatske vojske general Čermak je dao puna jamstva za poštivanje svih ljudskih prava i zajamčio sigurnost svim građanima Knina.

general-pukovnik Čermak: Već danas ćemo porazgovarati sa ljudima koji su izbjegli u kamp UNCRO-a, ženama i djeci omogućit ćemo odmah slobodno kretanje, povratak kućama, kao i socijalnu i humanitarnu zaštitu. Vojno sposobnim muškarcima ćemo omogućit jedan ljudski i pošten postupak informativnih razgovora i svi oni koji nisu napravili zločine protiv države Hrvatske, biće slobodni.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

reporter Mate Radeljić: O trenutačnim prilikama u vojarni UN-a najbolje znaju oni koji se već dva dana nalaze ovdje.

građanka: Kad je ušla naša vojska, mi smo izašli i rekli su nam da se ne bojimo, da nam ništa neće biti, da idemo preko puta u jedan prostor gdje je bila trgovina, s tim da ćemo se vratiti kućama. Onda su rekli da je najbolje da idemo ne znam gdje i onda su nas ovdje doveli i da će to biti samo nešto kratko i da se vraćamo svojim kućama.

reporter Mate Radeljić: Kako smo doznali od Yasushija Akashija, ovi bi ljudi već danas trebali početi napuštati vojarnu, sukladno postignutim dogovoru.

(kraj video snimka)

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsjedavajući, samo da bude jasno... Gospodine predsjedavajući, kako bi sve bilo jasno, možete videti da je ono što smo zapravo uradili, odnosno i transkripti i titlovanje, stavili smo ono što je prevodilac prevodio, i ono što su gospodin Čermak i gospodin Akashi zaista govorili, to je navedeno u zagradaima i to se vidi i u transkriptu. Ti dokazni predmeti, sam video snimak nosi oznaku 2D02-001. Ako to može da bude označeno za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

TUŽILAC RUSSO: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D146.

SUDIJA ORIE: I to, takođe, obuhvata i transkript, gospođo sekretarko. Dokazni predmet Odbrane broj D146 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se sada transkript stavi na ekrane i želim da pogledamo prvu stranicu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ako mogu da vam skrenem pažnju na mesto tamo gde se spominje general Čermak. Vidite drugu rečenicu koja počinje: "Od sutra ...". Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Tu se, u suštini, kaže da će od narednog dana, 8. avgusta, biti slobodno kretanje pripadnicima Ujedinjenih nacija u Kninu i okolini, a od 9.

avgusta, sloboda kretanja će se proširiti i na sva područja, u zavisnosti od bezbednosti na terenu. Da li se sećate da je tako bilo dogovoreno na tom sastanku?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, apsolutno. Apsolutno.

ADVOKAT CAYLEY: A sada bih molio da vrlo kratko pogledamo još jedan video snimak.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, zar se nismo bavili ovim video snimkom i naročito pitanjima o situaciji na terenu?

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, ja ću u stvari da se vratim na to, ali ovo je povezan video snimak koji želim da pogledamo, koji se zaista ne uklapa nigde drugo. Zamolio bih da se sada pusti video snimak koji nosi oznaku 2D02-0011 i to je video snimak od 9. avgusta.

(video snimak)

HRT, 9. avgust 1995. godine.

Izveštaj o povratku izbeglica kućama.

Reporter: Ante Ivanković

Kamera: Ivo Poljak

reporter Ante Ivanković: Gospođa Mladenka Šarić prva je od 840 kninskih civila, sklonjenih prije pet dana u UNCRO vojarnu koja se danas vratila svojoj kući. Kada smo joj zaželjeli sve najbolje u slobodi hrvatskog i njenog Knina, ispričala nam je o poslednjim kninskim trenucima Milana Martića.

Mladenka Šarić: Kada sam ušla u podrum našla sam dolje predsjednika Martića, do pasa gol i bos. U šorcu. I kada sam ga vidila, ja sam rekla: "Predsjedniče, sve novine svijeta bi trebale pisat da predsjednik dijeli sudbinu sa narodom u šupi. U 7.15 je otišao od nas.

reporter Ante Ivanković: I dok gledate kako se većem broju Kninjana što će ostati u Kninu ispunjavaju iskaznice za povratak kućama, recimo da je to rezultat dogovora što su ih danas obavili doktor Goran Dodig, general Ivan Čermak i vladin povjerenik za Knin, Petar Pašić.

Petar Pašić: Prvi put sam danas vidio generala Čermaka. Način na koji on to pokušava riješiti, njegovu dobru volju i konkretne poteze kojima želi zaista riješiti sudbinu ovih ljudi na najbolji mogući način, su mene fascinirali. I to je garancija, uz principijelne stavove hrvatske Vlade, hrvatskog vrhovništva i predsjednika Tuđmana, da svak ima pravo na slobodan izbor, i onaj koji ostane ovdje da će imati sva građanska prava i

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

mislim da ovo na terenu kako se ponaša general, ovaj, Čermak, mislim da je to najbolja garancija da će se vrlo brzo stvar riješiti na obostrano zadovoljstvo.

general-pukovnik Čermak: *Njima će se od sutra pružiti sva zaštita i sva građanska prava u Kninu, uvešće se javna kuhinja. Mi moramo pod hitno, uz pomoć civilne vlasti, koja, evo ga, i od danas je počela funkcionirati u Kninu ... mi smo im kao vojna struktura ... u tome svemu pomažemo da to što prije ide ...*

reporter Ante Ivanković: *I za sam kraj izjava Kninjana Gliše Kablara, kako sam kaže, građanina Hrvatske, srpske nacionalnosti.*

Gliša Kablar: *Ja kanim ovdje ostati, jer ovo je moja domovina i ovo je od oslobođenja i moja država. Prema tome, nigdje drugo ne mislim ići, nego ovdje živjeti i ovdje ostati i sa ovim ljudima, bez obzira na to kako su došli do svađa i sukoba, bez obzira na sve to, ostajem ovdje živjeti i raditi.*

(kraj video snimka)

ADVOKAT CAYLEY: Ako može, molim vas ... izvinjavam se, gospodine predsjedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY: Ako bismo mogli da obeležimo za identifikaciju ... izvinjavam se, već je obeleženo za identifikaciju. Molim vas da se uvede u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D147.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D147 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, vi se sećate civila koji su bili u bazi UNCRO-a, za vreme ili barem pre tog vremenskog perioda, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, upravo sam se setio kada je napravljen ovaj intervju.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I da li se sećate kada su otišli iz baze UNCRO-a približno u to vreme?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno, jer smo tamo živeli zajedno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, videli ste na video snimku i da je vrlo da je gospodin Čermak govorio o otvaranju kuhinja ili javne kuhinje. Da li ste znali za to? Ja mogu da vam ponovo pročitam transkript. Gledate me malo zbunjeno.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se predoči druga stranica transkripta. Zapravo to je ... molim da se malo spusti, molim vas, malo na dole. Mislim da je to na drugoj stranici. To je mesto gde piše: "Ivan Čermak", na samom dnu. To je tekst koji se pojavljuje ispod ... da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, da li vidite to gde se pominje Ivan Čermak ... izvinjavam se, da li imate to pred sobom, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, imam, ali nemam transkript vašeg komentara ovde na levoj strani. Možemo li da podesimo? Ne, to je video. Možete li da podesite malo, jer ja vidim sebe ovde. Oh, hvala.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vidite ovaj ...

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: ... prvi paragraf? Da li ste znali da je bila otvorena javna kuhinja u Kninu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne sećam se da su se stvari razvijale u tom pravcu, niti se sećam da smo dobijali izveštaje o funkcionisanju takvih struktura.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne sećate se? U redu. Hvala vam. Sada bih želeo da vam pokažem sledeći izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se svedoku predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P111.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, samo da biste se orijentisali, gospodine Ermolaev, pokazaću vam jedan dnevni izveštaj o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, koji ste vi zapravo poslali 7. avgusta, a tiče se pitanja o kojima smo već govorili, i ja želim da vam pokažem tri stranice ovog dokumenta. Videćete na prvoj stranici pod "Najvažniji događaji" ... vidite li to? Dakle, najvažniji događaji su delovi dokumenta koje ste vi, kao zamenik višeg vojnog posmatrača sačinili, je li tako?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, po pravilu, sve dnevne izveštaje o situaciji su pisali moji oficiri. Imali smo operativnog načelnika i načelnika za vojno informisanje, a onda sam ja samo pregledao. Tako su oni pripremali nacрте, a ja sam samo prikupljao ili unosio izmenu ako je bilo nekih neslaganja, samo sam finalizirao i objavljivao, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, niste vi uvek pisali ove najvažnije događaje. To je radio neko od vaših potčinjenih?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, obično bi to bila osoba koja je bila zadužena, koja je bila dežurni operativni oficir. Ta osoba je trebalo da pripremi izveštaj i delimično je obično pripremala ove najvažnije događaje. Ako je bilo potrebno, ja bih skrenuo pažnju na još nešto. Sve je zavisilo od situacije i analize situacije tog dana. To je bio rutinski posao. Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Možete li da pročitate paragraf broj 1. Samo ga pročitate za sebe da se upoznate sa tim i onda ću vam postaviti neka pitanja.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, pročitao sam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li se sećate da ste vi poslali ovaj konkretni izveštaj?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I sećate se, želeo bih da to samo pojasnimo, da ste izvestili da će narednog dana biti ukinuta ograničenja kretanja - 8. avgusta?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pa, to je malo drugačije od onoga što ste vi opisali u svojoj izjavi kada je reč o bezbednosnoj situaciji. Ja vas ne kritikujem, ali vidite da u 3. paragrafu, u drugoj rečenici, kažete da će biti nekih područja na kojima se neće garantovati bezbednost. Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Treći paragraf?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: To je prvi paragraf, a zatim treći paragraf sa malom crtom ispred, i počinje rečima: "Hrvatske vlasti izjavile su ..."

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da, sigurno. Mislim ... da.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da sada pogledamo ... daću vam ... da li je bolje da vam dam ERN oznaku za sledeći dokument ... poslednja četiri broja su 9577.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, to je rezime sastanka koji ste vi imali sa gospodinom Čermakom 7. avgusta uveče, nakon ovog jutarnjeg sastanka gospodina Čermaka i gospodina Akashija. Vi ste nakon toga imali sastanak sa delegacijom, o čemu govorite u svom svedočenju.

ADVOKAT CAYLEY: To je zapravo sledeća stranica. To je ta. Hvala.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vidite na dnu stranice, i ako biste mogli to da pročitate.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: "Sektor Jug je dobio informaciju o tom području". Mislite na ovo o bezbednosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ako možete da pročitate ovaj deo pod C, rezime sastanaka, dole do kraja, i recite mi kada pročitate, a onda ćemo proći čitavu stranicu.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, pročitao sam deo pod C.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da biste imali potpunu sliku, pre nego što vam postavim neka pitanja, molim vas, pročitatje celo ovo poglavlje.
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li, molim vas, možemo da predemo na sledeću stranicu? I molim vas, pročitatje do mesta gde piše: "Održano 8. avgusta ..." Da li ste završili čitanje?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, završio sam čitanje.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hteo sam da se vratimo na prethodnu stranicu i da vam postavim neka pitanja, ali samo dok smo na ovoj stranici: da li ste u to vreme znali da je jedna od funkcija gospodina Čermaka u Kninu bila i ponovno uspostavljanje snabdevanja vodom i strujom, pošto se to pominje u delu koji ste upravo pročitali?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno. Dakle, ovakva pitanja kao što su ovde navedena, to je pokretao general Forand i obraćao se generalu Čermaku, mislim na probleme i na sve sa čim smo se suočavali. Mislim da je posebno bio zadužen da sprovede snabdevanje vodom ili neke druge funkcije, tako da mi ... ne mogu ništa da kažem. Mislim, ako je bilo nekih zahteva, onda se general Forand obraćao generalu Čermaku, to je sve što znam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, da pojasnim vaš odgovor, vi niste znali da je general Čermak bio zadužen i za ta pitanja, kao što je snabdevanje vodom i strujom?
SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne znam kakva je bila hijerarhija i kakav je bio sistem upravljanja generala Čermaka, a jedina stvar koju bismo uradili ako smo imali neke zabrinutosti, probleme i i tako dalje, jeste da bi to preko kanala generala Foranda bilo prijavljeno generalu Čermaku, tako da je to sve što znam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, general Forand je prava osoba koju bi trebalo pitati kako se sprovodila komunikacija između UNCRO-a, Sektor Jug i gospodina Čermaka, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To sam naveo i u pismenoj i u usmenoj formi, jer se ispostavilo, posebno u Hrvatskoj, u Sektoru Jug, kada sam ja došao, najveći deo komunikacija u vezi sa aktivnostima Sektora Jug i povezivanjem sa hrvatskim vlastima, dok god smo imali neka administrativna pitanja - to je rešavano preko našeg tima za vezu u Zadru, kako bi se osigurala saradnja između bataljona Ujedinjenih nacija i više komande sa hrvatskim vlastima. A sistem Ujedinjenih nacija, mislim na vojne posmatračke Ujedinjenih nacija u Zadru, korišćen je kao baza, kao mesto. Sva protestna pisma prosleđivana su preko mog tima tamo u Zadru. Oni su imali direktni kontakt sa

kancelarijom generala Foranda i onda je on slao te informacije tamo gde je smatrao da je nužno i potrebno da se pošalje.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se vratimo na prethodnu stranicu ovog dokumenta, jer imam neka pitanja za svedoka u vezi sa tim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Deo koji mene zanima, gospodine Ermolaev je onaj ... vidite gde se govori u odeljku C o rezimeu sastanaka. Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, to sam već video, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas da odete dole do rečenice koja počinje rečju: "Od ... ", tu vidite da ste se sastali sa generalom Čermakom 7. avgusta i da je sastanak trajao 31 minut. Bili ste uključeni. Sastali ste se u štabu bivše Republike Srpske Krajine sa novopostavljenim vojnim upravnikom Knina, generalom Čermakom i SKALO. Delegaciji Sektora Jug je rečeno: "Vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, CIVPOL i ostale humanitarne organizacije biće u mogućnosti da nadgledaju u granicama grada Knina i u drugim područjima, ali da će 8. avgusta popodne dobiti informacije o oblastima u kojima se bezbednost vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija i drugim humanitarnim agencijama ..." a zatim na sledećoj stranici "...ne može garantovati". Dakle, da li je to tačan odraz onoga što se govorilo na tom sastanku 7. avgusta kojem ste prisustvovali?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Već sam ranije rekao i želim da potvrdim, da, to je apsolutno tačno. Mislim, to je ono čega se sećam sa tog sastanka i to sam napisao, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali vi niste uopšte pomenuli, zar ne, da je general Čermak prvo odbio slobodu kretanja za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija, to nema u ovom izveštaju?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tokom pregovora sa sukobljenim stranama, mi smo morali da prođemo nekoliko faza, tako da bismo obično u završni izveštaj uneli konačne rezultate, a to je meni bilo najvažnije. I obično, mislim, sami pregovori, nije nešto što bih unosio u izveštaj. Mi smo unosili samo činjenice koje smo dobili, dakle, usmeno obećanje Vlade, znate, za sve što je ovde navedeno, zar ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali na ovom sastanku bio je reči oko osnovnih pitanja slobode kretanja, zar ne? Sloboda kretanja za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija, za UN CIVPOL i UNCRO unutar Sektora Jug. To je ono što je bilo na sastanku, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sastanak je bio u vezi sa tim i dobili smo usmenu potvrdu da to general Čermak podržava. Zato sam to stavio u dnevni izveštaj o situaciji.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali pošto je pitanje slobode kretanja bio osnovni problem, izgleda vrlo iznenađujuće da niste uneli u izveštaj da je general Čermak prvobitno odbio slobodu kretanja. Da li prihvatate to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne. Mislim, ja razumem da znate, da je malo teže za bilo koju osobu, posebno u takvim okolnostima da donese odgovarajuće odluke. I kad god se on konsultovao sa svojim pravnim savetnicima i tako dalje, vratio bi se i izneo ispravnu odluku - da prema sporazumu vojni posmatrači Ujedinjenih nacija imaju dozvolu za slobodu kretanja. Dakle, za mene je to činjenica i u isto vreme i razlog zašto to nisam uneo u izveštaj, jer je to funkcionisalo, i znate, takva je bila situacija. Tada sam ga video prvi put i mislio sam da će sve biti onako kako smo se dogovorili tog dana.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: On se sasvim složio sa onim što ste želeli tog dana na tom sastanku, zar ne, gospodine Ermolaev?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ja ne mogu da kažem da sam ja želeo nešto. Dakle, mi smo dobili samo naređenje. Promenio se karakter operacija vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Morao sam da pratim uputstva koja sam dobio, pa sam bio potpuno zadovoljan obećanjima koja sam dobio od generala Čermaka te večeri, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala. Sada, u smislu situacije na terenu u to vreme, vi sami pominjete u svojoj izjavi da su područja van glavnih puteva unutar Sektora Jug često bila minirana. Je li tako? Dozvolite mi da malo preformulišem pitanje. To nije dobro postavljeno pitanje. Da li je postojala opasnost od mina u udaljenim krajevima, daleko od glavnih puteva u Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Generalno, tamo je takav rizik postojao i ... to je opet problem sa mikrofonom? ... i takav rizik je postojao i ... Da, to je činjenica.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A takođe u ... mi ćemo doći na ovo kasnije popodne. Postojao je takođe i veliki broj boraca, naoružanih boraca Vojske Republike Srpske Krajine u području Sektora Jug koji nisu ni pobjegli, niti su bili zarobljeni od strane hrvatskih vojnih snaga. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dozvolite mi da se izrazim na sledeći način, u nekim konkretnim područjima, prema informacijama koje smo dobili od hrvatskih kolega, bilo je takvog otpora... da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, bilo bi tačno da se kaže da u to vreme niko nije mogao da garantuje bezbednost vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija na terenu zbog tih postojećih rizika, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U potpunosti se slažem i u potpunosti podržavam vašu izjavu da u ... dozvolite mi da ovako to kažem - tokom prvih nekoliko dana, sa sigurnošću mogu da kažem da u nekim udaljenim krajevima je bilo rizično otići tamo i pratiti situaciju, naročito ako je bilo nekih terorističkih ili anti-terorističkih aktivnosti, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A kada govorite o "anti-terorističkim aktivnostima", to se odnosi na hrvatske snage koje su čistile teritorije od neprijateljskih boraca, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislim, kada govorim o tim operacijama, mi smo permanentno dobijali informacije od generala Čermaka ako je tamo trebalo da bude neka operacije čišćenja, tako da smo nekoliko puta dobijali informacije o tome, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi ste vojnik, to je normalna vojna procedura, zar ne, bilo kojih oružanih snaga - da očiste teren od bivših neprijateljskih boraca? Možete li da odgovorite na pitanje?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, sigurno. Potvrđujem da se u bilo kojoj vojsci sprovode operacije čišćenja na teritoriji i vodiće se i ubuduće, bez sumnje.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, šta je ovde pitanje, odnosno, da li su operacije čišćenja uobičajena procedura? Da li je to sporno ili mi govorimo o tome kako se operacija čišćenja odvijala? Pokušavam da se setim šta je zapravo bilo sporno u ovom slučaju?

ADVOKAT CAYLEY: Mislim barem u nekim od materijala koji sam pročitao, da ove operacije čišćenja Tužilaštvo smatra kao pokriće za kršenja ljudskih prava, i zato sam hteo da se ustanovi uz pomoć ovog svedoka da su se te operacije dogodile, da general Čermak jeste pružao informacije o tim operacijama i da su to bile potpuno ispravne i normalne vojne operacije.

SUDIJA ORIE: Da. I to ste pokušali da rešite svojim poslednjim pitanjem?

ADVOKAT CAYLEY: Da.

SUDIJA ORIE: Dobro je da čvrsto verujete u to. Mislim, ako Tužilaštvo smatra da su operacije čišćenja služile da se prikriju kršenja ljudskih prava, kao i pitanje da li su operacije čišćenja uobičajeni vojni postupak, naravno da ne daje nikakav odgovor na pravo pitanje. Pravo pitanje je: šta se desilo tokom ovih operacije čišćenja? Mislim, to je ... ja bih ...želeo bih da čujem takvu vrstu pitanja i takvu vrstu odgovora, ali hajde da dođemo do suštine ovog predmeta, a vi ste dosta jasno objasnili da li su operacije čišćenja uobičajene. Da govorimo o tome kako su se desile operacije čišćenja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: S obzirom na vaša saznanja u vezi sa operacijama čišćenja, mislim tu konkretno na vaša lična saznanja, da li su tokom tih operacija počinjena krivična dela za koja vi lično znate?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, pre svega, mi smo prijavljivali sva kršenja koja se desila u toku trajanja operacija čišćenja ... ili do kojih je dolazilo a da se zvanično ne najave aktivnosti čišćenja, jer vam je jasno da nije bio stalan postupak da se sve operacije čišćenja u svakom selu i svakom gradu, i tako dalje, i tako dalje, prijavljuju Ujedinjenim nacijama - ne. Dakle, samo ... ali, u svakom slučaju, mi bismo obično pokušavali da pratimo i obilazimo takva sela, i kada bismo dobili informaciju da je bilo

nekim ... da se u nekim slučajevima i to dogodilo u toku operacije ili da se nešto tako događalo svakodnevno, ili ako smo videli, mislim na vojne posmatrače Ujedinjenih nacija, onda bi se o tome izveštavalo u skladu sa procedurom.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ali, dakle, da li možete da navedete neke konkretne primere gde postoji veza, po vašem mišljenju, između zločina koji ste videli i operacije čišćenja tokom sprovođenja te operacije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mi smo dobijali različite izveštaje, na primer, u septembru mesecu je sprovedena operacija čišćenja u nekim delovima Sektora Jug, i kada je ta operacija počela, ja sam otišao tamo da vidim šta se dešava na terenu u okviru onoga što je nazvano takozvanom operacijom čišćenja. Dakle, tog konkretnog dana bio sam tamo pa sam razgovarao sa lokalnim Srbima. Bilo je više od 30 ili 40 ljudi u tim selima, tako da ... i mi smo ... oni su nam dali informacije, na primer, da je do ovog ili onog ubistva došlo tada i tamo, na primer, evo, u ove dve kuće ljudi su jednostavno ubijeni i sahranjeni ispred vrata, i tako dalje. Dakle, moja odgovornost je bila da te neproverene informacije koje sam dobio od lokalnog stanovništva prenesem odeljenju za ljudska prava i onda je njihova dužnost bila da potvrde ili opovrgnu da li su ubijeni ili ne, ja to ne znam. Zatim drugi primer, recimo, na magistralnom putu, vojni posmatrač Ujedinjenih nacija 23. avgusta pronašli su dva srpska leša. Tako da smo izvestili civilnu policiju i hrvatske vlasti da postoje dva leša uz magistralni put, i zamolili smo ih da ih odnesu. I posle nedelju dana u septembru, poslao sam automobil tamo da proverim da li su ovi leševi odneti, međutim, oni su samo pomereni i prekriveni ćebetom i ubačeni u kuću. Dakle, mislim, znate, ponekad to nije slučaj ... ako želite da vam dam i druge primere ... Dakle, znači da smo uglavnom za vreme ovih operacija mogli da vidimo, kada bismo ušli u zonu, ukoliko bismo dobili dozvolu, mogli bismo da vidimo spaljene kuće, mogli smo da vidimo pobijenu stoku ili bismo mogli da vidimo da se stoka prevozi prema jugu ... u pravcu juga u posebnim vozilima. Eto, to su bile posledice operacija čišćenja. Iskreno rečeno, nikada nisam dobio ili video, niti smo ikada o tome razgovarali, mislim, šta su bili glavni rezultati, koji su glavni ishodi, koliko je bilo pronađenih ljudi, šta se dogodilo sa njima, koliko je među njima bilo ratnih zarobljenika. Nikada nismo dobili ažurirane podatke ili samo odgovore ili izvještaje makar i bez detalja, dakle, to je razlog što sam ja ... to je bio ... glavni zaključak, nakon što bismo proverili područje u kom je izvedena operacija čišćenja, otkrili smo leševe, razorene kuće, krv i ako je bilo nekih ljudi koji su tu ostali, oni bi opisali šta se dogodilo. Mi ne možemo ni da potvrdimo, ni da opovrgnemo ono što su nam rekli, ali mislim, mi smo samo prenosili ove informacije odeljenju za ljudska prava i civilnoj policiji, jer nije bila funkcija vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija da vrši istragu šta se zapravo tamo dogodilo.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi, znači, niste u mogućnosti da uspostavite konkretnu vezu između operacija čišćenja i krivičnih dela koja ste videli na terenu. Da li je to tačno?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. Mislim da je svedok pokrio ovo pitanje u svom poslednjem odgovoru.

SUDIJA ORIE: Da. Cela tema kojom se bavimo je malo drugačija. Da li operacije čišćenja predstavljaju normalan, prihvatljiv postupak? Šta je tačno ... i da, naravno, ono što se postavlja kao pitanje je sledeće: šta je operacija čišćenja? Dajte da pokušamo gospodine Ermolaev da to definišemo. Da li je operacija čišćenja operacija u kojoj se raščišćava teren od vojnog prisustva nakon intenzivnih borbenih aktivnosti koje su se dogodile? Da li je to manje-više definicija operacije čišćenja? Zato što ste vi govorili o operacijama čišćenja...

SVEDOK ERMOLAEV: Ne, mislim da je tačnije da se kaže ... sigurno mora da postoji druga terminologija. Možda, ne znam, pa mi je potrebno neko vreme da se izrazim na engleskom jeziku. Možda ću kasnije da se potrudim da ... to je malo drugačija definicija za čišćenje, jer to je kao čišćenje, znate. A čišćenje ... kada si preuzeo kontrolu nad terenom, to znači, barem sa vojne tačke gledišta, recimo, ako su neki neprijateljski vojnici ostali tu, vi onda preuzimate kontrolu nad situacijom, dakle ... ali nisam siguran šta je prava reč na engleskom za to. Ne znam.

SUDIJA ORIE: Uprkos tome, vama se već pet do deset minuta postavljaju pitanja u vezi sa operacijama čišćenja, a da mi nismo dobili objašnjenja o tome šta se tačno podrazumeva pod operacijom čišćenja. A i vi sada imate poteškoće da to definišete, i tu se jasno vidi zbog čega smo mi ranije izrazili zabrinutost, jer želimo da tačno znamo o čemu zapravo govorimo. Gospodine Cayley, ako želite da postavite bilo kakva pitanja u vezi sa operacijama čišćenja, prvo treba da objasnite svedoku šta vi pod tim podrazumevate ...

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, imao sam neka konkretna pitanja. Mislim, pokrenuo sam ih, jer sam shvatio da ste vi želeli da to uradim. Ali, ovo pitanje ću da rešim kasnije sa konkretnim primerom koji svedok pominje u svojoj izjavi, tako da mogu da se vratim na to. I, u stvari mogu da se vratim na tačku o kojoj smo razgovarali pre ovoga, na slobodu kretanja. Međutim, vidim koliko je sati, pa ne znam da li da s tim počnem sada ili posle pauze?

SUDIJA ORIE: Ja samo želim da znate sledeće, da ukoliko vi ne definišete šta je određena vrsta operacije, a ako svedok kaže da ne zna tačno na engleskom jeziku kako da definiše taj pojam, onda je dokazna vrednost, bez obzira što proizlazi iz takvog ispitivanja, ograničena, vrlo ograničena. Pretresno veće uvek insistira da budemo što delotvorniji. Nije moj posao da vam kažem koje pitanje da postavite ili kojom materijom da se bavite. Samo sam želeo da vam objasnim šta mene zabrinjava. Vaš predlog za pauzu bio je dobar. Mi ćemo prvo da zamolimo poslužitelja da isprati gospodina Ermolaeva iz sudnice. Imamo pauzu od oko 20 minuta, gospodine Ermolaev.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gledam na sat da vidim kada počinje pauza. Gledam na sat na drugačiji način; kako bi video koliko vam je još potrebno vremena?

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, mislim da će mi biti potreban ostatak današnjeg dana i još nešto vremena sutra.

SUDIJA ORIE: Da, to je vrlo neodređen odgovor. Verovatno bih i ja dao sličan da sam na vašem mestu. Dobro, još nešto vremena sutra.

ADVOKAT CAYLEY: Ja ću još jednom da se izvinim i da se posavetujem sa glavnim braniocem u našem timu.

SUDIJA ORIE: U redu. U međuvremenu želim da čujem od ostalih zastupnika koliko im treba vremena. Gospodine Kuzmanoviću, u međuvremenu?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Dogovorili smo se o redosledu ispitivanja. Ja sam sledeći i trebaće mi otprilike jedan sat.

SUDIJA ORIE: Otprilike jedan sat. Gospodine Kehoe, vi ćete onda biti treći?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Imam samo par pitanja. Dosta toga zavisi od toga kako će teći ispitivanje mog kolege, gospodina Cayleyja. Ne znam da li će on pokriti sva područja koja nas zanimaju. Meni, svakako, nije namera da ponavljam iste teme koje su već obrađene. Ali mislim da će mi biti potrebno sat i po ili dva.

SUDIJA ORIE: Da, razmotrićemo to. Gospodine Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Biće nam potrebna prva sednica.

SUDIJA ORIE: Prva sednica sutra.

ADVOKAT CAYLEY: Da, molim vas.

SUDIJA ORIE: To nas onda dovodi ...bilo bi nam potrebno malo manje od celog prepodnevnoг zasedanja. Samo da vidim, prva sednica, gospodin Cayley, kako je tražio. Zatim gospodin Kuzmanović je rekao da jedan sat...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, otprilike sat vremena, 15 minuta manje-više.

SUDIJA ORIE: Da. A vi ste rekli sat i po do dva sata?

ADVOKAT KEHOE: Ja bih rekao definitivno dva sata, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dva sata. Da vidimo šta to onda sve znači ... dakle, završićete tokom sutrašnje sesije, što je ukupno samo četiri sata. Mi ćemo to razmotriti. Idemo sada na pauzu i nastavljamo u 12.50 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je ukratko razmotrilo pitanje vremena koje imamo na raspolaganju, i kasnije ćemo vam reći detaljnije, ali za sada Pretresno veće smatra da bi ispitivanje ovog svedoka moglo da se završi do kraja sutrašnjeg dana. To isto tako znači da bi gospodin Russo trebalo da ima nešto vremena za svoje dodatno ispitivanje, a zatim nešto vremena i za pitanja Pretresnog veća. A ako privremeno procenimo vreme koje treba za to, recimo, 45 minuta, to bi značilo da bi sutra Odbrana imala na raspolaganju još tri sata. To je ono što Pretresno veće uzima kao polaznu tačku u ovom trenutku. Ali u vezi sa ovim pitanjima, naravno, sva gledišta su privremena, zato što nikad ne znate šta može da se dogodi tokom unakrsnog ispitivanja ili tokom dodatnog ispitivanja. Ali to je ono što Pretresno veće sada misli, odnosno, na osnovu toga kako se do sada odvijalo ispitivanje svedoka. Molim vas, nastavite, gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, gospodine predsedavajući. Molim da se prikaže na ekranu dokazni predmet Tužilaštva broj P114.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovo je dnevni izveštaj o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija od 10. avgusta. To je, u stvari, izdao potpukovnik Hjertnes, ne vi. Mene zanima stranica broj 9588, i to prvi paragraf pod B "Aktivnosti na terenu". Gospodine Ermolaev, vidite datum na ovom dokumentu, to je 10. avgust, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ovaj dokument, zapravo, pokazuje da su do 10. avgusta vojni posmatrač Ujedinjenih nacija, Sektora Jug, patrolirali tim područjem, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Sada bih želeo da pogledate stranicu koja nosi broj 9590. Tu me, takođe, zanima prvi paragraf. Molim vas da ga pročitate. Da li ste ga pročitali, gospodine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, pre svega, da li se sećate tog događaja koji se desio 10. Avgusta, kada je policija zaustavila patrolu u Benkovcu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, to je ... hoću da kažem da se danas ne sećam, oprostite, svakog slučaja, svake izjave u vezi s tim šta se konkretno dogodilo u to vreme, bilo u Benkovcu, bilo na nekom drugom mestu. Ako tu tako piše, znači da se tako dogodilo.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, u vašoj izjavi na 6. Stranici, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P94, to je dokument na koji se sada pozivam ... Da li imate taj dokument pred sobom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Koja stranica?

SUDIJA ORIE: Savetujem osobu da izabere bolje zvono, inače ja mobilne telefone koji zvone u sudnici obično plenim... da. Dakle, izgleda da je potreba za telefonskim razgovorom upravo nestala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, izvinjavam se zbog ovog. To je 6. stranica u vašoj prvoj izjavi. Da li imate to pred sobom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I ono što mene zanima jeste prvi paragraf i to poslednja rečenica, i to se nalazi posle reči ... Ime generala Gotovine je ovde pogrešno napisano. Vidite da se ovde kaže: "Treba naglasiti da su čak i na putevima koje je odobrio general Čermak vrlo često vojni posmatrači Ujedinjenih nacija bili zaustavljeni na hrvatskim kontrolnim punktovima i da im nije dozvoljavano da dalje izvršavaju svoje zadatke." Da li vidite to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi se sećate da je to tako i bilo, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Sada bih vam pokazao poslednji dokument u vezi sa ovom temom, a onda ću imati čitav niz pitanja za vas.

ADVOKAT CAYLEY: Dakle ... samo trenutak, gospodine predsedavajući. Hvala vam. Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1194. I molim vas, gospodine predsedavajući, da se obeleži za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemam prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D148.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D148 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se okrene stranica.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vidite da se na prvoj stranici govori o ograničavanju slobode kretanja, gospodine Ermolaev. Da li vidite to, paragraf B?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Govori se o nekoliko sektora, pa ako pogledate sledeću stranicu, videćete da se govori o Sektoru Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne mogu to da pročitam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu. Ako čitate taj drugi paragraf, to je tamo gde piše "SJ", što znači Sektor Jug. Da li ste pročitali? To je drugi ceo paragraf.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ovo gde piše: "Ove nedelje UN CIVPOL..."

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da. Tako je. Hvala vam.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, pročitao sam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste i vi to tako doživeli na terenu da su ponekad lokalni komandanti bilo policije, bilo jedinica Hrvatske vojske ograničavali slobodu kretanja u konkretnim područjima?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, dobijali smo različite informacije od različitih timova. Barem se ja tako sećam. Spominjani su različiti razlozi, ali mislim da je generalno bilo tako. Obično bi se došlo do kontrolnog punkta ili do nekog mesta gde je trebalo da prođu, pa bi ih zaustavili uz različite izgovore i ne bi ih pustili da dalje obavljaju svoje zadatke.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A ti lokalni komandanti, zapravo, nisu postupali u skladu sa onim što je bilo dogovoreno o slobodi kretanja na višem nivou, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Molim vas, preformulišite pitanje. Neslaganje...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Izvinjavam se. Ti lokalni komandanti koji su ograničavali slobodu kretanja, nisu postupali u skladu sa onim što je dogovoreno u vezi sa slobodom kretanja između hrvatskih vlasti i Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Mi smatramo, ja naravno, ne govorim o CIVPOL-u, jer to nije moje područje... ali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija nisu imali potpunu slobodu kretanja u bilo koje vreme i to bez ikakvih objašnjenja zbog čega se to radi.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Nisam ... vaš poslednji odgovor mi je malo nejasan. Naime, pitao sam vas da li je vaše iskustvo kao vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija na terenu bilo takvo? Ja nemam dokumente vojnih posmatrača, zato vam pokazujem dokumente UN CIVPOL-a, da li razumete?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne. Ali generalno, to je ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ono što piše u ovom paragrafu o diskrecionim ovlašćenjima komandanata Hrvatske vojske i policije koji, naime, ograničavaju slobodu kretanja, da li ste i vi tako doživljavali te situacije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Generalno, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se svedoku pokaže ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, ovaj dokument, njegova prva i četvrta stranica, očigledno, imaju neke oznake, tako da prilikom kopiranja dokumenta može da izgleda kao da je sa njega nešto redigovano. Pretresno veće ne može da pročita ceo dokument, odnosno, ono što piše na dnu prve stranice i na 4. stranici, takođe. Da li postoji mogućnost da se učita u sistem elektronske sudnice druga kopija koja nema ove nedostatke?

ADVOKAT CAYLEY: To je dokument Tužilaštva, tako da svakako mogu da se konsultujem sa gospodinom Russoom ili sa gospodinom Tiegerom o mogućnosti da se dokument učita u sistem elektronske sudnice bez tih nedostataka. Da.

SUDIJA ORIE: Dobro. Nadam se gospodine Russo da ste spremni da pomognete gospodinu Cayleyju s tim u vezi?

TUŽILAC RUSSO: Uvek, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D92.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovo opet nije dokument koji ste vi pripremili kao zamenik višeg vojnog posmatrača. Ali bez obzira, želim da vam postavim nekoliko pitanja u vezi s njim. U prvom paragrafu, vidite u drugoj rečenici piše: "Sve kontrolne punktove na području Knina sada drži hrvatska policija." Datum ovog izveštaja je 18. avgust 1995. godine. Da li se sećate da je to tako i bilo, da je sve kontrolne punktove na području Knina držala hrvatska policija do 18. avgusta 1995. godine?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, ovo je veoma dobro pitanje. Dakle, barem koliko se sećam, čim je stigao general Čermak i preuzeo komandu nad sektorom, odnosno nad tim terenom, teritorijom, smatram da je on preuzeo kontrolu i nad kontrolnim punktovima od vojske, možda najkasnije tri ili četiri dana nakon završetka *Operacije Oluja*. Dakle, mislim da je na području Knina to možda moglo da bude najkasnije 10. avgusta. Ali ne mogu da se setim tačno, ali ... dakle, po mom shvatanju i kako sam ja to doživljavao, čim je stigao u Knin i okolinu Knina, kontrolni punktovi i sve ostalo je bilo preuzeto od vojske, bez sumnje, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pa, to baš i nije pitanje koje sam vam postavio, a nije ni ono što stoji u izveštaju. Pitanje je bilo: da li se sećate da su do 18. avgusta svi kontrolni punktovi na području Knina bili pod kontrolom hrvatske policije? Dakle, pitam konkretno za policiju. Da li vidite tu drugu rečenicu u ovom izveštaju? Tu vidite da se ne

kaže da je general Čermak preuzeo kontrolu nad kontrolnim punktovima. Ja sam vas pitao da li se vi sećate da je na terenu tako i bilo do 18. avgusta, odnosno da je hrvatska civilna policija preuzela komandu nad svim tim kontrolnim punktovima na području Knina?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dozvolite mi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, pretpostavljam da nije potrebno da skrećete pažnju svedoku na činjenicu da vam nije odgovorio na pitanje, a to je zapravo, prilično snažna izjava. Ne znam da li želite da istražite da li postoji nekakva činjenična osnova za to. Ali ja vam, zapravo, skrećem pažnju na činjenicu da je ovo sada svedočenje svedoka, i ne kažem kakva će težina biti pridana na kraju, ali ...

ADVOKAT CAYLEY: Istražiću to, časni Sude.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Koje dokaze ste videli na terenu koji ukazuju na činjenicu da je policija sada preuzela kontrolu nad kontrolnim punktovima? Da li ste videli uniformisane pripadnike policije od 18. avgusta na kontrolnim punktovima u Kninu i okolini?

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, možda ste pogrešno razumeli šta sam rekao. Dozvolite mi da proverim šta je to tačno bilo. Radilo se o ulozi gospodina Čermaka. Vi vidite da je svedok rekao da nakon što je on stigao: "Čim je stigao general Čermaka i preuzeo komandu nad sektorom, odnosno nad tim terenom, teritorijom, smatram da je on preuzeo kontrolu i nad kontrolnim punktovima od vojske, možda najkasnije tri ili četiri dana nakon završetka *Operacije Oluja*. " Dakle, ovo je svedok, barem po ovom odgovoru, sugerisao da je sve bilo pod kontrolom gospodina Čermaka.

ADVOKAT CAYLEY: Pa, ja sam na to pitanje želeo da dođem kasnije.

SUDIJA ORIE: Ako hoćete, onda je u redu. Ali svedok je odgovorio na pitanje koje mu nije postavljeno. Naravno, odgovor se nalazi u zapisniku. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Svedoče, mi ćemo odmah da se vratimo na ovo pitanje. Želim da se vratim na položaj gospodina Čermaka. Ali recite sudijama sledeće: ko je vama je rekao da je general Čermak preuzeo sve kontrolne punktove u području Knina? Ko je vama dao te informacije?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Uglavnom imamo različite izvore informisanja kako bismo mogli da analiziramo razvoj situacije na terenu. Dakle, iz različitih izvora, pouzdani, nepouzđani, iz pouzdanih izvora Ujedinjenih nacija, i tako dalje. Dakle, ako smo dobijali takve informacije ... naročito o onome što ste malopre pitali, to znači da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija lično viđali ove kontrolne punktove i izveštavali o tome šta su videli, ili, pored toga, dobijali smo informacije da je došlo do promena ... da

se formiraju kontrolni punktovi na glavnim putevima, da su na njima ljudi, kakav im je raspored, i tako dalje. Dakle, onda se to sumiralo i stavljalo u dnevne događaje.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Izvinjavam se što moram da vas prekinem, ali nemam puno vremena, pa bih želeo da vam ponovo postavim direktno pitanje. Preformulisću ga. Da li sam u pravu ako kažem da vama konkretno niko nije rekao da je general Čermak bio zadužen za sve kontrolne punktove oko Knina? Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ja uopšte ne vidim da se general Čermak spominje u dnevnim izveštajima o situaciji, pa ne vidim razlog zašto mi se stalno ponavlja to pitanje. Samo bih onda koristio reči "upravni nadležni organi" ili "vlast", jer pošto se već vraćamo na to, navešću konkretno. Dakle, ako vidimo činjenicu da je došlo do izmene ljudi, da je došlo, znate, do blokiranja puteva i da su uspostavljeni kontrolni punktovi i da je vojska predala svoju kontrolu u toj zoni, onda se uopšte ne postavlja pitanje da li je to direktno pod komandom gospodina Čermaka ili preko njegovih zamenika i onih koji su odgovorni za sve ovo. To je isti sistem kao što smo i mi imali svuda u okviru Ujedinjenih nacija. Dakle, moja poenta je, da, o tome se izveštavalo. To su viđali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, dakle da je došlo do promene nadležnosti od vojske prema onim strukturama koje su bile zadužene za situaciju na terenu i mislim ako je neki operativni oficir to zapisao, to je onda sasvim jasno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da. Ali vi sada govorite o samom izveštaju koji govori o hrvatskoj policiji koja je preuzela kontrolne punktove. Na to ste mislili kada ste dali taj odgovor?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U ovom dokumentu nema ništa što bi sugerisao da je general Čermak ikada kontrolisao kontrolne punktove u Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da, znači slažete se sa mnom?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, slažem se da se u ovoj konkretnoj rečenici ne pominje ime generala Čermaka.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I vi ne možete da kažete Pretresnom veću, zar ne, da vam je ikada iko zaista rekao da je general Čermak bio zadužen za kontrolne punktove u području Knina?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, ne mogu.

ADVOKAT CAYLEY: Molio bih da pogledamo poslednju stranicu...

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, ipak bih želeo da razumem koje je tačno svedočenje svedoka u tom pogledu. U jednom od svojih ranijih odgovora sugerisali ste da je pozicija gospodina Čermaka imala neke veze sa ovim kontrolnim punktovima. Sada, vi ... sada je vaše svedočenje da je u određenom trenutku na ovim kontrolnim punktovima dežurala policija. Da li ste smatrali da je gospodin Čermak imao bilo kakav hijerarhijski položaj u

policiji, zbog čega bi funkcionisanje kontrolnih punktova imalo veze sa njegovim položajem, ili...

SVEDOK ERMOLAEV: Da, mi smo smatrali da je tako, jer, znate, svi protesti i sve informacije o kršenjima ljudskih prava bile su upućivane kancelariji generala Čermaka, gde smo spominjali takve slučajeve, a mi smo više puta od njega dobijali informacije da će on preduzeti odgovarajuće mere i sva sredstva koja su mu bila na raspolaganju kako bi se osigurala bezbednost i red na putevima, i da će lokalno stanovništvo biti kontrolisano i nadgledano, i davao nam je takve garancije. A mi smo mogli da vidimo jasne dokaze kada je general Čermak bio u Kninu, na našoj lokaciji, u našoj bazi, da je obećao da će to obezbediti i da će on to garantovati. Pa, zato sam ja uveren da ako osoba tvrdi da je zadužena za ovaj teren, mislim da ne mogu da krivim načelnika policije u Kninu, kako god da se zvao, i da ga pitam šta se tamo dešavalo.

SUDIJA ORIE: A onda moramo to da podelimo na dva perioda. Mi sada pričamo o periodu kada je na kontrolnim punktovima bila policija, dok je barem ovo Pretresno veće dobilo neke dokaze da je u ranijim fazama bilo mešovitog sastava posade, da se posada sastojala od vojske i policije?

SVEDOK ERMOLAEV: Da.

SUDIJA ORIE: Dakle, u ta dva perioda, pretpostavljam na osnovu toga što je on [Čermak] odgovorio, kao što kažete "na žalbe koje smo mu upućivali i obavezao se, mora da je imao neke veze sa ..." Vi ste nam izneli vaš stav u vezi s tim na osnovu kog ste doneli zaključak da, kao što ste rekli u jednom od vaših odgovora: "... smatram da je on preuzeo kontrolu i nad kontrolnim punktovima od vojske, možda najkasnije tri ili četiri dana nakon završetka *Operacije Oluja*". Dakle, kada su još uvek ti kontrolni punktovi bili mešovitog sastava, da li smatrate da objašnjenje koje ste nam upravo dali o učešću ili ... to jest, da li se odnosilo na ranije faze kada je stigao, ili tek nakon što policija preuzela te kontrolne punktove od mešovitog ...mešovitog sastava timova na kontrolnim punktovima?

SVEDOK ERMOLAEV: Da. Ako je to bilo pitanje, izvinjavam se, nisam ga tako shvatio ...samo nije ispravno samo ... da, razumem šta govorite. Da, imali smo, znate, postepene promene sastava kontrolnih punktova, tako da su u početku to sigurno bili vojni kontrolni punktovi. A onda u nekim područjima, dakle, u nekim određenim područjima, da tako kažem, bilo je mešovitih kontrolnih punktova, i vojni posmatrači Ujedinjenih nacija izveštavali su o takvim mešovitim sastavima, posebno kada ste išli prema severu i u neka još opasnija područja. Tako da se to postepeno dešavalo i isto ...

SUDIJA ORIE: I da li ste u to vreme, kada su oni bili još uvek kontrolni punktovi mešovitog sastava u nekim područjima, da li ste se takođe obraćali gospodinu Čermaku i da li ste dobijali odgovore od gospodina Čermaka u to vreme?

SVEDOK ERMOLAEV: Tokom *Operacije Oluja*, mislim, mi smo se obraćali i raspravljali o našem novom mandatu i kako da se mi implementiramo u sve to, i sve ono što smo pronašli prijavljivali smo i obavještavali kancelariju gospodina Čermaka, bez obzira da li su bili kontrolni punktovi mešovitog sastava ili kako god, jer u štabovima i svugde drugo rečeno nam je da je to glavni interes hrvatskih vlasti.

SUDIJA ORIE: I vi ste, od momenta kada ste počeli da se obraćate gospodinu Čermaku, dobijali od njega odgovore ili preko njegove kancelarije?

SVEDOK ERMOLAEV: Da, ponekad bismo dobijali odgovore, kao što smo već videli jedan takav izveštaj. I koliko se ja sećam i koliko ja znam, ne sećam se da smo ikada uputili bilo kakvu informaciju ili protest na nivou Sektora, bilo kom drugom osim gospodina Čermaka.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite, gospodine Cayley.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ovo je poslednja stranica ovog izveštaja koji smo upravo videli, gospodine Ermolaev, i videćete da se tu jedan deo odnosi na ograničenje slobode kretanja. I vidite da se govori o "01 Tim Šibenik". Dakle, to je Tim Šibenik vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li to znači "da"?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, da. Izvinjavam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I vidite tu zabeležku u 18.15 časova, *Hrvatska policija, Drniš*. I tu piše da je hrvatska policija ignorisala pismo generala Čermaka, vezano za slobodu kretanja?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, tačno, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, vi ste ranije svedočili, a to stoji i u vašoj izjavi, da na osnovu vaših iskustava ponekad nisu uvažavane dozvole generala Čermaka da se prolazi određenim putem, da lokalne vlasti nisu uvažavale te dozvole na kontrolnom punktu u području koje su kontrolisale. Da li se sećate toga?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pa, onda je ovo konkretan primer toga da je hrvatska policija ignorisala pismo generala Čermaka, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste vi znali za ovaj konkretni primer?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ja sam znao sve u to vreme, dakle, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Znali ste za ovaj konkretni primer?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, u to vreme sigurno.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste znali zašto su te vlasti ignorisale njegovu dozvolu tog konkretnog dana u Šibeniku?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Izvinjavam se, kao što znate, ja sam 18. avgusta bio u Zadru na svom odsustvu i ne mogu da se setim šta se tačno desilo, jer sam bio na odsustvu, kao što sam vam već rekao.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Izvinjavam se. Nisam bio u misiji. Dakle, bio sam ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Sada bih, zapravo, želeo da idemo na sledeću temu, a tiče se vlasti generala Čermaka u regionu. Želim, pre svega, da pročitam ponovo deo vaše izjave, i to je prva izjava, gospodine Ermolaev. To je stranica ... stranica 6, paragraf 3, gde stoji: "Pretpostavljam da general Čermaka, bilo to namerno ili ne, nije sprečio gruba kršenja ljudskih prava koja je svako jasno mogao da vidi na području njegove komandne odgovornosti i kontrole nad trupama na terenu." Vidite li to?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Sada bih želeo da vam pokažem jedan dokument...

ADVOKAT CAYLEY: mislim da je potrebno da mu se dodeli broj. To je...

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, nova procedura je da prvo predočite dokument svedoku i kada mu postavite pitanja i on odgovori, Tužilaštvo će da nam kaže da li ima prigovor na to, i onda će taj dokument da dobije broj, i mi ćemo da odlučimo da li će da se uvrsti u spis.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, izgubio sam, u stvari, transkript. Iz nekog razloga nije tu ... oh, vratio se.

SUDIJA ORIE: Da. Mi ne dajemo broj dokument dok se dokument ne predoči svedoku, nego nakon što svedok odgovori na pitanja.

ADVOKAT CAYLEY: Shvatam, časni Sude. To je, zapravo, dokument koji nosi oznaku 2D02-0017.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, mene ovde ne zanima sadržaj dokumenta. Ono što me zanima jeste da je to jedno naređenje generala Čermaka. Vidite da to dolazi iz Ministarstva odbrane, iz Glavnog štaba Hrvatske vojske, Zborno mesto Knin, i ovo naređenje potpisuje general Čermak u svojstvu komandanta. Dakle, moje pitanje je sledeće: da li vidite ovo što sam pročitao, da li me pratite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Nisam još pročitao, ali vidim to pred sobom, "Naređujem", da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vidite u prvom paragrafu na vrhu stranice, koji ima četiri reda, i u poslednjem redu se kaže "Garnizon grada Knina".

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Tačno. Vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I vidite u donjem desnom uglu potpis gospodina Čermaka kao komandanta?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kada ste vi bili na službi u Sektoru Jug, da li ste znali da je to bila zvanična funkcija gospodina Čermaka u Sektoru Jug, da je bio komandant garnizona u Kninu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne, nisam to znao.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste ikada bilo s kim razgovarali o tome koji je bio zvanični službeni položaj gospodina Čermaka u to vreme?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Kada smo, znate, imali naš prvi sastanak, i kada sam se tamo predstavljao i kada smo diskutovali o situaciji u Sektoru Jug i u području naše odgovornosti, a posebno u Kninu, moj zaključak, moja procena, moje shvatanje je bilo da je general Čermak bio zadužen na celoj teritoriji, barem kako se toga ja danas sećam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: To je bio vaš utisak. Da li vam je general Čermak ili bilo ko drugi ikada rekao da je on bio zadužen za celu teritoriju, kako ste vi to rekli? Da li razumete pitanje?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Dakle, videli smo to jasno u ovom filmu, barem kako sam ja to shvatio. Mada je bio malo brz snimak. Ali, generalno, kad god smo ulagali proteste o ljudskim pravima...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mogu li da vas prekinem, jer bih želeo da mi vrlo konkretno odgovorite na pitanje koje sam vam postavio, a pitanje je bilo sledeće: Da li je general Čermak, ili bilo ko drugi ikada rekao da je on bio zadužen za celu teritoriju Sektora Jug?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To je meni malo čudno pitanje, jer su sve aktivnosti i svi izveštaji bili upućivani generalu Čermaku, a on je odgovarao i tražio je od nas da mu pošaljemo primere ne samo za garnizon u Kninu – dozvolite mi da završim – već i o situaciji na terenu. Dakle, pored toga, ja ne mogu da potvrdim sada tačno nešto u vezi funkcije koju ste pomenuli. Počinjem malo da se prisećam, ali sam uveren da nije bilo nikoga drugog ko bi prihvatao izveštaje koji su pripremani o aktivnostima u Sektoru Jug.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste uopšte znali koje su bile pravne odgovornosti komandanta garnizona u Kninu?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, znam, kad se prisetim, svi naši zahtevi, na primer, da se obnovi snabdevanje vodom, da uradite nešto slično ...

SUDIJA ORIE: Dajte da se usredsredimo. Gospodine Cayley, vi ste pitali svedoka da li je on znao na kakvoj funkciji je bio gospodin Čermak kao komandant garnizona Knin. On je rekao da nije znao. Dakle, zašto onda pitate kakve su bile konkretne funkcije komandanta garnizona Knin, kada on čak nije ni znao da je to bila funkcija gospodina Čermaka. Naravno, Pretresno veće je dobilo dosta dokaza o tome. Mislim, nastojanje da od ovog svedoka...

ADVOKAT CAYLEY: Idem dalje, gospodine predsedavajući. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Molim vas, uradite tako.

ADVOKAT CAYLEY: Treba nam broj za ovaj dokument, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Russo, imate li prigovor na ovo uzgajalište ribe? O tome je ovaj dokument.

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D149.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D149 primljen je u spis.

ADVOKAT CAYLEY: Samo trenutak, molim vas, gospodine predsedavajući. Molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P147.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Samo da se orijentišete, gospodine Ermolaev, ovo je izveštaj od 11. septembra 1995. godine. Da li ste se vratili sa odmora i vratili svom redovnom poslu do tog vremena?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Mislim da sam se vratio, jer je to bila samo jedna nedelja, a ovo je 11. septembar.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se prikaže 5. stranica.

SVEDOK ERMOLAEV: Jedina stvar za koju mi treba malo vremena da se setim, ili malo kasnije, o tome kada sam otišao, jer onda sam otišao u ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi ste otišli u oktobru, sećate se toga, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: U oktobru?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste otišli kasnije, da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Mislim da sam došao u područje misije 1. oktobra 1994. godine. Tako da prema pravilima trebalo je da napustim to područje 1. oktobra, nakon godinu dana. Ali nisam sasvim siguran.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mislim da to pominjete u svojoj izjavi i možemo na to da se vratimo da vidimo kada ste otišli.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dobro. U redu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mene zanima 5. stranica. Ona nosi oznaku 9730, paragraf C i molim vas da pročitate taj paragraf. Mene zanima deo u kom se govori o generalu Čermaku. I vidite da se tu kaže: " Njegov štab je bio u Kninu i nije se bavio operativnim zadacima". Da li to vidite?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Neoperativnim zadacima kao što je bilo poslednje naređenje da se ponovo otvori uzgajalište ribe, zar ne? Postaviću vam pitanje. Da li razumete značenje reči "neoperativni"?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, u takvom konkretnom kontekstu ne razumem.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li to može da znači da je neoperativan viši vojni oficir koji ne učestvuje u vojnim operacijama? Da li bi moglo tako da se objasni značenje te reči?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da, slažem se da bi to moglo da znači nevojne aktivnosti.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A ako neko ne učestvuje u vojnim aktivnostima, onda bi to takođe značilo da takva osoba ne bi komandovala vojskom na terenu. Da li je to tačno?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Ali ovde se jasno kaže da general Gotovima tu ima svoj štab.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: To nije bilo moje pitanje. Ono što sam ja rekao jeste da ako neka osoba obavlja neoperativne zadatke, onda je logično da ta osoba nema vojnike pod svojom komandom na terenu, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Pa, ja ne bih hteo da razgovaramo o logici, dozvolite mi da malo komentarišem ovaj rezime sastanaka. Dakle, pre svega, ta informacija je dobijena od hrvatskog višeg oficira za vezu, kao i sve informacije koje smo dobili od svih strana. I kao po pravilu, takve informacije su informacije, koje uglavnom želimo da dobijemo. I u toj mere nisam smatrao činjenicom, jer ako bi mi neki oficir za vezu rekao nešto o nekome, to nije činjenica i mi smo to unosili, mislim, na svim tim sastancima sa oficirima za vezu. Ali uveravam vas da smo sve takve informacije veoma kritički razmatrali - koje smo dobijali od oficira za vezu sukobljenih strana, ili iz bilo kog drugog izvora koji nije potvrđen od strane vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ovaj izveštaj...

SUDIJA ORIE: Moram da vas prekinem, gospodine Cayley. Zamolili ste svedoka da vam rastumači dve reči. A onda ste izvlačili razne vrste... ili ste sugerisali da svedok izvlači razne vrste logičnih zaključaka iz toga: "Da li bi bilo logično da, ako ste ..."
Dozvolite da postavim samo jedno pitanje koje mi je palo napamet, a ne treba vi da mi na njega odgovorite. Evo šta hoću da pitam: postoji li ikakva razlika između izjave "general Čermak, koji se ne bavi operativnim pitanjima" i "general Čermaka, koji se bavi neoperativnim pitanjima"? Cela ova linija ispitivanja sugerise da se on bavi neoperativnim pitanjima, odnosno da se ne bavi operativnim pitanjima. I to je u redu kao osnova vašeg ispitivanja, ali čini mi se kao da je reč o tumačenju nekog srednjevekovnog književnog teksta, a to baš ne pomaže Pretresnom veću. Ako svedok zna išta o tome šta je rekao i kako je rekao, i da li da nam to pomaže kako da razume sve ovo, onda u redu. Ali ako počnemo na ovaj način... to je pitanje za vas na koje ne očekujem odgovor, jer bih samo želeo da se zapitate da li će to doneti ikakvu razliku i da li će da nam pomogne, jer to je zaista od vrlo male pomoći. Ne znam englesku reč za to.

ADVOKAT CAYLEY: Tumačenje ... *(preklapanje govornika)*

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Ermolaev, ovi izveštaji upućivani su preko komandnog lanca vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija do štaba u Zagrebu, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: To su dnevni izveštaji o situaciji?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da.

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Da. Svi dnevni izveštaji o situaciji su u određeno vreme, obično uveče upućivani u štab u Zagrebu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A jedna od vaših funkcija kao zamenika višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija bila je da se pobrinete da se te informacije prenose što je moguće tačnije, zar ne?

SVEDOK ERMOLAEV – ODGOVOR: Dakle, generalno, kao što sam već pomenuo, informacije koje smo dobijali od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija trebalo je da se pripreme i stave u dnevni izveštaj o situaciji, što su radili oficiri za informisanje, operativni oficiri, koji su direktno odgovorni da sve informacije o kojima izveštavaju vojni posmatrač Ujedinjenih nacija, budu ispravno unesene; a ako su imali nekih pitanja, morali su da pojasne. Tako da su oni stupali u kontakt sa izvorom informacija, dakle sa konkretno ovim ili onim timom, i trebalo je, znate, da se ta pitanja razjasne, i tako unesu, da bi dnevni izveštaji o situaciji bili maksimalno jasni i razumljivi. Kada takav izveštaj bio gotov, posle toga, a izveštaji su sačinjavani svakodnevno, aem ako nije reč o nekom vanrednom slučaju, svakodnevno su prosljeđivani komandi u Zagrebu, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, sada bih prešao na drugu temu, vidim koliko je sati.

SUDIJA ORIE: Da, nije nam ostalo mnogo vremena. Gospodine Ermolaev, prvo bih želeo da vas obavestim da ćemo za danas da završimo sa radom. Molim vas da se vratite ovde sutra ujutro u 9.00 časova u ovu istu sudnicu. I upućujem vas da ni sa kim ne razgovarate o iskazu koji ste sada dali ili koji tek treba da date. Molim vas da se vratite sutra ujutro. Gospodine poslužitelju, molim vas da ispratite svedoka iz sudnice.

SVEDOK ERMOLAEV: Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Gospodine Cayley, pokušavam da pronađem, ali mi je teško da se setim koji je to broj, radi se o naređenju o uzgajalištu ribe.

ADVOKAT CAYLEY: To je dokazni predmet Odbrane broj D149, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D149. Hvala vam. Da. Razlog zašto sam ponovo pokušavao da vidim ovaj dokument, gospodine Cayley jeste što se jasno pokazuje sa kakvim se teškoćama suočavamo kada nailazimo na ovu vrstu ... opet, ne znam kako da izgovorim reč koja se ne pojavljuje ... *exegesis*, da, jer pismo počinje: "Zbog operacione potrebe da se organizuje rad ..." Dakle, ako se usredsredimo na ono što znači reč "operativno", odjednom vidimo ovde reč "operativno". Ako to sad izvučete iz konteksta, možete, vi ili Tužilaštvo, da postavite svedoku ovakvo pitanje, na primer: da li je tačno da je, premda ne u operativne svrhe, operacija vezana za uzgajalište ribe... Mislim da je upravo vrsta tumačenja, koja, kao što sam ranije rekao, ne pomaže u velikoj meri Pretresnom veću. Ja barem ne mislim da je to smisao, ne mogu da razgovaram sa mojim kolegama oko upotrebe reči "operativni" u ovom kontekstu. Pretpostavljam da će gospodin Mišetić da nam objasni da je reč pogrešno prevedena, i to ponovo ukazuje da to nije način na koji treba da se bavimo ovim pitanjima. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Imam samo da iznesem nešto u 30 sekundi - nevezano za ovo, samo želim da upoznam Pretresno veće.

SUDIJA ORIE: U redu. Ali samo dozvolite da proverim nešto.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće neće promeniti svoj stav u ovom trenutku, imaćete vremena na raspolaganju celu jutarnju sesiju umanjenu za 45 minuta. Strane su, naravno, pozvane da se dogovore kako da podele to vreme. Ako ne postignete sporazum, onda vas

molimo da obavestite Pretresno veće i onda ćemo mi morati da donesemo dodatnu odluku. Gospodine Kehoe, imali ste nešto ... oh, ne, gospodin Mišetiću, mešam vas dvojicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim privatnu sednicu samo na 30 sekundi.

SUDIJA ORIE: Da. Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

Sednica je završena u 13.53h

Nastavlja se u utorak, 29. aprila 2008. godine u 9.00 h.

Фонд За Хуманитарно Право

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje